

**Извештај о ревизији правилности пословања
Геронтолошког центра „Сомбор“, Сомбор у делу који се
односи на набавке добара, услуга и радова у периоду од 1.
јануара 2021. године до 31. децембра 2022. године и
остваривање и распоред прихода од 1. јануара до 31.
децембра 2022. године**

Број: 400-1009/2023-05/18
Београд, 25. децембар 2023. године

Мисија

*Државна ревизорска институција поузданим информацијама доприноси добром
управљању, транспарентности и одговорности у јавном сектору.*

¹ насловна слика: Архива Државне ревизорске институције

Зашто смо спровели ову ревизију?

Теме за ревизију правилности пословања у установама социјалне заштите одређене су на основу процене ризика за област социјалне заштите на основу до сада спроведених ревизија.

У спроведеним ревизијама утврђене су неправилности у вези са планирањем, спровођењем и праћењем извршења набавки, што указује на слабости и одсуство интерних контрола у вези са вршењем послова набавки.

Код остваривања и распореда прихода утврђене су недоречености у правном систему и неправилности у раду установа које се односе на то да:

- остваривање прихода по основу вршења услуга социјалне заштите није уређено подзаконским актима којима би се прописале методологија за формирање цена услуга социјалне заштите и критеријуми и мерила за учешће корисника у трошковима услуга социјалне заштите;
- није прописана садржина годишњих планова рада установа социјалне заштите које се финансирају из буџета Републике Србје;
- се неизмиривање обавеза по основу учешћа корисника у трошковима услуга домског смештаја не наплаћује путем суда и да се не врши повраћај наплаћених средстава у буџет Републике Србје.

Циљ ове ревизије је да обезбеди довољно одговарајућих доказа за давање независне процене да ли су предмети ревизије у складу са прописима који су идентификовани као извори критеријума.

Шта смо препоручили?

За уређење области које су биле предмет ревизије дато је 18 препорука које су усмерене на то да се:

- послови јавних набавки обављају у складу са прописима и интерним актом који је потребно донети;
- финансијски планови ускладе са апропријацијама;
- приходи остварују у складу са прописима.

Резиме

Набавке добара, услуга и радова

- Геронтолошки центар није вршио набавке на које се закон не примењује на начин да је обезбеђена конкуренција;
- Геронтолошки центар је набавио добра најмање у износу 1,8 милиона динара без спроведеног поступка јавне набавке.

Остваривање и распоред прихода

- Финансијски план за 2022. годину није усклађен са апропријацијама;
- У припреми Финансијског плана за 2022. годину министарству надлежном за послове социјалне заштите није достављен план инвестиција и опремања за 2022. годину;
- Нису закључивани уговори о плаћању услуга са обвезницима плаћања када се део трошкова финансира и из буџета Републике Србије;
- Није усвојена процедура контроле листинга које доставља надлежно министарство;
- Нису покретани поступци за принудну наплату доспелих неплаћених трошкова домског смештаја пред надлежним судом.

Скренули смо пажњу, између осталог, на то да:

- је потребно размотрити правну одрживост и економску оправданост одредбе члана 3 став 2 Закона о јавној својини којом је прописано да ствари организација обавезног социјалног осигурања нису у јавној својини;
- Влада није прописала методологију формирања цена услуга социјалне заштите, а министар надлежан за послове социјалне заштите није прописао критеријуме и мерила за одређивање учешћа корисника у трошковима услуге социјалне заштите и о утврђивању средстава за личне потребе лица која користе смештај;
- министар надлежан за послове социјалне заштите није прописао структуру, садржину и друга питања од значаја за сачињавање годишњег програма рада на основу кога се врши финансирање установа за домски смештај;
- нису дефинисани заједнички или посебни минимални структурални стандарди за класификовање смештајних јединица у установама за домски смештај за које се врши увећавање цене услуге смештаја.

САДРЖАЈ

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ.....	9
1. НАБАВКЕ ДОБАРА, УСЛУГА И РАДОВА.....	9
1.1 Геронтолошки центар уредио је послове јавних набавки интерним актима донетим од ненадлежног органа.	9
1.2 Уређивање послова набавки интерним актом у форми могућности не сматра се ближим уређивањем послова набавки.	9
1.3 Планови набавки на које се закон не примењује донети су од ненадлежног органа установе.....	9
1.4 Геронтолошки центар није објавио интерни акт и планове јавних набавки на својој интернет страници.....	10
1.5 Геронтолошки центар приликом планирања јавних набавки није вршио и истраживање тржишта.....	11
1.6 Део огласа није објављиван на Порталу службеног гласила Републике Србије и бази прописа.....	11
1.7 Геронтолошки центар није вршио набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује у складу са интерним актима.	12
1.8 Геронтолошки центар је набавио добра најмање у износу 1,8 милиона динара без спроведеног поступка јавне набавке.	12
2. ОСТВАРИВАЊЕ И РАСПОДЕЛА ПРИХОДА	14
2.1 Геронтолошки центар није ускладио Финансијски план за 2022. годину са расподелом средстава установама социјалне заштите.	14
2.2 У припреми Финансијског плана за 2022. годину Геронтолошки центар није поднео план инвестиција.	14
2.3 Приходи по основу капиталних трансфера од других нивоа власти остварени су у складу са закљученим уговорима.	15
2.4 Део прихода од споредне продаје добара и услуга остварен је супротно прописима... 15	
2.5 Део мешовитих и неодређених прихода остварен учешћем корисника у ценама услуга социјалне заштите није остварен у складу са прописима.	16
2.6 Приходи од трансфера између буџетских корисника на истом нивоу остварени су у складу са закљученим уговорима.	17
2.7 Приходи из буџета Републике Србије за Програмску активност 0005 - Обављање делатности установа социјалне заштите остварени су у складу са апропријацијом.	18
2.8 Геронтолошки центар нема усвојену процедуру којом је уређен начин и поступак контроле и провере података које доставља ресорно министарство.....	18
2.9 Приходи из буџета Републике Србије за Програмску активност 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите остварени су у складу са апропријацијом.	19
2.10 Геронтолошки центар није покренуо поступке пред надлежним судом за наплату учешћа у трошковима домског смештаја, нити је издавао измењене упуте за коришћење услуге.....	19
2.11 Расподела прихода остварених по свим изворима финансирања вршена је за прописане и уговорене намене.	20
2.12 Расходи за плате, додатке и накнаде плате вршени су у складу са прописима.....	21

2.13 Обавеза за исплату једнократне помоћи запосленима преузета је без правног акта...	21
2.14 Расходи за коришћење роба и услуга вршени су у складу са прописима.....	21
2.15 Издаци за нефинансијску имовину су вршени у складу са прописима.	22
Скретање пажње	23
II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА	25
III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА	31
IV КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ	33
1. Предмет ревизије	33
2. Ревидирани период пословања.....	33
3. Информације о субјекту ревизије	33
4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима	34
5. Критеријуми.....	35
6. Методологија рада.....	36
7. Стандарди ревизије примењени у ревизији	36
V Прилози	37
Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија	38
1.1 Контролно окружење	38
1.1.1 Процена обима прихода и обима расхода и издатака у Финансијском плану Геронтолошког центра „Сомбор“ за 2022. годину.....	38
1.1.2 Доношење интерног акта којим су ближе уређени послови јавних набавки	45
1.1.3 Планови набавки на које се не примењује закон	45
1.2 Интерна ревизија.....	47
Прилог 2 – Набавке добара, услуга и радова.....	48
2.1 Преглед вредности планираних јавних набавки за 2021. и 2022. годину.....	48
2.2 Објављивање на интернет страници наручиоца.....	48
2.3 Опште напомене у вези са обезбеђивањем конкуренције у поступцима јавних набавки спроведеним у Геронтолошком центру	49
2.4 Процењена вредност јавних набавки	52
2.5 Објављивање на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа.....	52
2.6 Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује за 2021. годину и 2022. годину.....	53
Прилог 3 – Остваривање и распоред прихода.....	56
3.1 Правна регулатива финансирања геронтолошких центара као установа социјалне заштите и корисника јавних средстава	56
3.2 Остварени текући приходи – konto 700000.....	58
3.2.1 Програмска активност 0005: Обављање делатности установа социјалне заштите.....	60
3.2.1.1 Капитални трансфери од других нивоa власти – konto 733200	60

3.2.1.2 Други приходи – Конто 740000	61
3.2.1.3 Трансфери између буџетских корисника на истом нивоу - конто 780000	69
3.2.1.4 Приходи из буџета - конто 790000	72
3.2.2 Програмска активност 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите	74
3.2.2.1. Приходи из буџета - конто 790000	74
3.3 Расподела прихода за Програмску активност 0005 – Обављање делатности установа социјалне заштите и Програмску активност 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите	76
3.3.1 Расходи за запослене.....	78
3.3.2 Расходи за коришћење услуга и роба	81
3.3.3 Расходи за социјално осигурање и социјалну заштиту	82
3.3.4. Издаци за нефинансијску имовину	84

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ

1. НАБАВКЕ ДОБАРА, УСЛУГА И РАДОВА

Интерна регулатива и планирање јавних набавки

1.1 Геронтолошки центар уредио је послове јавних набавки интерним актима донетим од ненадлежног органа.

1.1.1 Правилник о ближем уређењу поступка јавне набавке број: 1070/2020 од 17. новембра 2020. године донео је директор Геронтолошког центра, што није у складу са одредбом члана 32 став 1 тачка 8) Статута Геронтолошког центра „Сомбор“ број: 41/18 од 26. јануара 2018. године, којима је прописано да опште акте установе, у складу са законом, доноси Управни одбор.

Одредбом члана 32 став 1 тачка 8) Статута Геронтолошког центра „Сомбор“ Сомбор број: 41/18 од 26. јануара 2018. године прописано је да Управни одбор доноси опште акте у складу са законом.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (**Препорука број 3**).

Више детаља у вези овог налаза дато је у Прилогу 1 – Интерна контрола и интерна ревизија (поднаслов: „1.1.2 Доношење интерног акта којим су ближе уређени послови јавних набавки“).

1.2 Уређивање послова набавки интерним актом у форми могућности не сматра се ближим уређивањем послова набавки.

1.2.1 Геронтолошки центар Сомбор је одредбама чл 41 и 94 Правилника о ближем уређивању поступка јавних набавки, које су диспозитивног карактера, уредио могућност доношења годишњег плана набавки на које се закон не примењује и могућност одређивања лица за праћење извршења уговора о јавној набавци, што није у складу са одредбом члана 49 став 2 Закона о јавним набавкама.

Одредбом члана 49 став 2 Закона о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да посебним актом ближе уреди начин планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци (начин комуникације, правила, обавезе и одговорност лица и организационих јединица), начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (**Препорука број 5**).

Више детаља у вези овог налаза дато је у Прилогу 1 – Интерна контрола и интерна ревизија (поднаслов: „1.2.1 Контролне активности у вези са пословима набавки“).

1.3 Планови набавки на које се закон не примењује донети су

1.3.1 Планови набавки на које се не примењује закон за 2021. и 2022. годину донео је директор Геронтолошког центра, што није у складу са одредбом члана 32 став 1 тачка 1)

од ненадлежног органа установе.

Статута Геронтолошког центра „Сомбор“ Сомбор број: 41/18 од 26. јануара 2018. године, којом је прописано да Управни одбор као орган управљања утврђује пословну политику установе.

Одредбом члана 32 став 1 тачка 1) Статута Геронтолошког центра „Сомбор“ Сомбор број: 41/18 од 26. јануара 2018. године прописано је да Управни одбор утврђује пословну политику установе.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (**Препорука број 4**).

Више детаља у вези овог налаза дато је у Прилогу 1 – Интерна контрола и интерна ревизија (поднаслов: „1.1.3 Планови набавки на које се не примењује закон“).

1.4 Геронтолошки центар није објавио интерни акт и планове јавних набавки на својој интернет страници.

1.4.1. Геронтолошки центар није објавио на својој интернет страници Правилник о ближе уређивању поступка јавне набавке број: 1070/2020 од 17. новембра 2020. године, што није у складу са одредбом члана 49 став 3 Закона о јавним набавкама.

Одредбом члана 49 став 3 Закона о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да објави на својој интернет страници посебан акт којим се ближе уређује начин планирања, спровођење поступка јавне набавке и праћење извршења уговора о јавној набавци, начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (**Препорука број 6**).

Више детаља у вези овог налаза дато је у Прилогу 2 – Набавке добара, услуга и радова (поднаслов: „2.2 Објављивање на интернет страници наручиоца“).

1.4.2 Геронтолошки центар није објавио на својој интернет страници планове јавних набавки, што није у складу са одредбом члана 88 став 3 Закона о јавним набавкама и чланом 54 став 4 Правилника о ближе уређивању поступка јавне набавке број: 1070/2020 од 17. новембра 2020. године, којима је прописано да план набавки и све његове измене или допуне наручилац објављује и на својој интернет страници у року од 10 дана од дана доношења.

Одредбом члана 88 став 3 Закона о јавним набавкама прописано је да план јавних набавки и све његове касније измене или допуне, наручилац објављује на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници у року од 10 дана од дана доношења.

Одредбом члана 54 став 4 Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке број: 1070/2020 од 17. новембра 2020. године прописано је да се план набавки објављује и на интернет страници у року од 10 дана од дана доношења.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (**Препорука број 6**).

Више детаља у вези овог налаза дато је у Прилогу 2 – Набавке добара, услуга и радова (поднаслов: „2.2 Објављивање на интернет страници наручиоца“)

1.5 Геронтолошки центар приликом планирања јавних набавки није вршио и истраживање тржишта.

1.5.1 Геронтолошки центар није приликом израде планова јавних набавки за 2021. и 2022. годину утврђивао процењену вредност предмета набавки и на основу истраживања тржишта предмета јавне набавке, што није у складу чланом 29 став 1 Закона о јавним набавкама.

Одредбом члана 29 став 1 Закона о јавним уређено је да процењена вредност предмета јавне набавке мора да буде објективна, заснована на спроведеном испитивању и истраживању тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и сл. и мора да буде валидна у време покретања поступка.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (**Препорука број 7**).

Више детаља у вези овог налаза дато је у Прилогу 2 – Набавке добара, услуга и радова (поднаслов 2.4. „Процењена вредност јавних набавки“).

Спровођење поступака јавних набавки

1.6 Део огласа није објављиван на Порталу службеног гласила Републике Србије и бази прописа.

1.6.1 У делу јавних набавки спроведених у 2021. и 2022. години, чија је процењена вредност изнад пет милиона динара јавни позиви нису објављени на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа, што није у складу са одредбом члана 105 став 8 Закона о јавним набавкама.

Одредбом члана 105 став 8 Закона о јавним набавкама прописано је да огласи из става 1 тач. 1)-4) тог члана у поступцима јавних набавки чија је процењена вредност једнака или већа од 5.000.000 динара, објављују се и на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа, у форми за објављивање која ће бити доступна на Порталу јавних набавки.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (**Препорука број 8**).

Више детаља у вези овог налаза дато је у Прилогу 2 Набавке добара, услуга и радова (поднаслов 2.5. „Објављивање на Порталу службених гласила Републике Србије и бази

прописа“).

Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује

1.7 Геронтолошки центар није вршио набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује у складу са интерним актима.

1.7.1 Геронтолошки центар није вршио набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује на начин да је обезбеђена конкуренција као једно од начела Закона о јавним набавкама, што није у складу са одредбом члана 27 став 2 Закона о јавним набавкама, а у вези са чланом 44 Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке Геронтолошког центра број: 1070/2020 од 17. новембра 2020. године.

Одредбом члана 27 став 2 Закона о јавним набавкама прописано је да се у поступцима набавки на које се закон не примењује примењују начела тог закона, на начин који је примерен околностима конкретне набавке.

Одредбом члана 44 наведеног правилника прописано је да је запослени задужен за послове јавне набавке дужан да истражи тржиште и сачини записник као и садржина записника.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (**Препорука број 9**).

Више детаља у вези овог налаза дато је у Прилогу 2 – Набавке добара, услуга и радова (поднаслов: „2.6 Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује“).

1.8 Геронтолошки центар је набавио добра најмање у износу 1,8 милиона динара без спроведеног поступка јавне набавке.

1.8.1 Геронтолошки центар је преузео обавезе и извршио расходе за набавку административног материјала - хтз опрема за запослене и за набавку административног материјала - одећа и обућа за кориснике домског смештаја у укупном износу од 1.8 милиона динара закључивањем уговора за које није спроведен поступак јавне набавке због тога што је функционално обједињени предмет јавне набавке подељен у две набавке чија је процењена вредност мања од 1.000.000 динара, што није у складу са одредбом члан 29 став 3 Закона о јавним набавкама. На тај начин, закључивање уговора супротно овом пропису није у складу са одредбом члана 57 Закона о буџетском систему.

Одредбом члана 29 став 3 Закона о јавним набавкама прописано је да наручилац одређује предмет јавне набавке на начин да представља техничку, технолошку, функционалну и другу објективно одредиву целину.

Одредбом члана 57 Закона о буџетском систему прописано је да уговори о набавци добара, финансијске имовине, пружању услуга или извођењу грађевинских радова које закључују индиректни корисници буџетских средстава морају бити закључени у складу са прописима који регулишу јавне набавке.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (**Препорука број 10**).

Више детаља у вези овог налаза дато је у Прилогу 2 – Набавке добара, услуга и радова (поднаслов: „2.6 Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује“).

2. ОСТВАРИВАЊЕ И РАСПОДЕЛА ПРИХОДА

Остваривање прихода

2.1 Геронтолошки центар није ускладио Финансијски план за 2022. годину са расподелом средстава установама социјалне заштите.

2.1.1 Геронтолошки центар није ускладио процене обима прихода и расхода у Финансијском плану за 2022. годину са Расподелом средстава установама социјалне заштите (индиректним корисницима средстава Министарства) по Закону о буџету Републике Србије за 2022. годину, у оквиру одобрених апропријација Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања учитаних у Информациони систем за извршење буџета Републике Србије, што није у складу са чланом 50 став 3 Закона о буџетском систему и одредбом члана 12 Правилника о систему извршења буџета Републике Србије..

Одредбом члана 50 став 3 Закона о буџетском систему прописано је да су индиректни корисници буџетски средстава који доносе финансијске планове дужни да своје финансијске планове ускладе са одобреним апропријацијама у буџету.

Одредбама члана 12 Правилника о систему извршења буџета Републике Србије прописано је да министарство надлежно за послове финансија учитава и верификује утврђене апропријације и да у року од 30 дана од дана ступања на снагу закона о буџету Републике Србије директни корисници буџетских средстава врше расподелу средстава индиректним корисницима у оквиру својих одобрених апропријација и о томе обавештавају сваког индиректног корисника

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (**Препорука број 1**).

Више детаља у вези овог налаза дато је у Прилогу 1 – Интерна контрола и интерна ревизија (поднаслов: „1.1.1 Процена обима прихода и обима расхода и издатака у Финансијском плану Геронтолошког центра „Сомбор“ за 2022. годину“).

2.2 У припреми Финансијског плана за 2022. годину Геронтолошки центар није поднео план инвестиција.

2.2.1 Геронтолошки центар није министарству надлежном за послове социјалне заштите до 31. јануара 2021 године доставио план инвестиција и опремања за наредну 2022. годину, односно до 30. новембра 2021. године захтев за санацију и текуће одржавање објеката за наредну 2022. годину који се финансирају из буџета Републике Србије, што није у складу са одредбама члана 2 ст. 2 и 3 Правилника о критеријумима за доделу средстава за изградњу, одржавање и опремање установа социјалне заштите.

Одредбама члана 2 ст. 1 и 2 Правилника о критеријумима за доделу средстава за изградњу, одржавање и опремање

установа социјалне заштите прописана је обавеза установа социјалне заштите да израђују план инвестиције који обухвата изградњу, реконструкцију, доградњу, адаптацију, инвестиционо одржавање објеката и опремање који се министарству надлежном за послове социјалне заштите достављају до 31. јануара текуће године за наредну годину. Одредбом става 3 истог члана, прописана је обавеза установа социјалне заштите да министарству надлежном за послове социјалне заштите до 30. новембра текуће године за наредну годину подносе захтеве за санацију и текуће одржавање објеката.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 2*).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 1 – Интерна контрола и интерна ревизија (поднаслов 1.1.1 *Процена обима прихода и обима расхода и издатака у Финансијском плану Геронтолошког центра „Сомбор“ за 2022. годину*).

2.3 Приходи по основу капиталних трансфера од других нивоа власти остварени су у складу са закљученим уговорима.

2.3.1 Приходи по основу капиталних трансфера од других нивоа власти у корист нивоа Републике из буџета Аутономне Покрајине Војводине остварени су у складу са закљученим уговорима.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Остваривање и распоред прихода, 3.2. Остварени текући приходи, (поднаслов 3.2.1.1 *Капитални трансфери од других нивоа власти – konto 733200*)

2.4 Део прихода од споредне продаје добара и услуга остварен је супротно прописима.

2.4.1 Геронтолошки центар је остварио приходе по основу давања у закуп непокретности која је у својини Републичког фонда за пензијско инвалидско осигурање за постављање банкомата у износу од 135 хиљада динара без претходно прибављене сагласности надлежног органа Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање као власника непокретности, што није у складу са одредбом члана 3 став 1 Закона о основама својинскопрвних односа, одредбама члана 1 став 2 Правилника о располагању непокретности Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање и одредбом члана 52 Статута Геронтолошког центра „Сомбор“ Сомбор.

Одредбом члана 3 став 1 Закона о основама својинскопрвних односа власник ствари, има право да ствари држи, да је користи и да њоме располаже, у границама одређеним законом.

Одредбом члана 1 став 2 Правилника о располагању непокретности Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање прописано је да о располагању

непокретности Фонда одлучује Управни одбор Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање.

Одредбом члана 52 Статута Геронтолошког центра „Сомбор“ Сомбор уређено је да је за давање у закуп непокретности које су у својини Републичког фонда за пензијско инвалидско осигурање потребна претходно прибављена сагласност власника непокретности.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 11*).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу – Остваривање и распоред прихода, 2.2. Остварени текући приходи, (поднаслов 2.2.1.2 Други приходи – Конто 740000).

2.5 Део мешовитих и неодређених прихода остварен учешћем корисника у ценама услуга социјалне заштите није остварен у складу са прописима.

2.5.1. Геронтолошки центар није закључивао уговоре о плаћању услуге са корисницима услуга, односно њиховим сродницима када су трошкови услуге домског смештаја делимично финансирани из буџета Републике Србије што није у складу са чланом 72 став 7 Закона о социјалној заштити.

Одредбама члана 72 став 1 Закона о социјалној заштити уређено је да плаћање услуга социјалне заштите, у зависности од социјално – економског статуса корисника може бити: у целости из средстава корисника; уз делимично учешће корисника, његовог сродника, трећег лица или буџета Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе и у целости из буџета Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

Одредбом члана 72 став 7 Закона о социјалној заштити прописано је да се са корисницима, односно сродницима корисника закључује уговор о плаћању услуга у складу са подацима садржаним у упуту за коришћење услуге и изјавама датим од стране сродника.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 12*)

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Остваривање и распоред прихода, 3.2. Остварени текући приходи, (поднаслов 3.2.1.2 Други приходи – Конто 740000).

2.5.2 Акт „Цену услуга смештаја корисника Геронтолошког центра „Сомбор“ од 1. марта 2019. године – допуна ценовника“, којом су утврђене цене на основу Решења о ценама услуга установа социјалне заштите бр. 401-00-775/2020-09 од 25. јуна 2020. године, донео је директор Геронтолошког центра, што није у складу са одредбом члана 32 став 1 Статута Геронтолошког центра Сомбор.

Одредбама члана 32 Статута Геронтолошког центра „Сомбор“ уређене су надлежности Управног одбора као органа управљања. Управни одбор, сагласно одредби тачке 1) овог члана, између осталог, утврђује пословну политику установе.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (**Препорука број 13**).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Остваривање и распоред прихода, 4.2. Остварени текући приходи, (поднаслов 3.2.1.2 Други приходи – Конто 740000).

2.5.3 Геронтолошки центар је остварио приходе на основу цене услуга домског смештаја у трокреветним собама у вишем износу од најмање 1.573 хиљада динара с обзиром на то да у Решењу о ценама услуга установа социјалне заштите број 401-00-775/2020-09 од 25. јуна 2020. године није одређено увећање цена домског смештаја за трокреветне собе као облик смештајних јединица, што није у складу са одредбом члана 210. став 3 Закона о социјалној заштити и одредбама члана 4 став 3 Правилника о критеријумима и мерилима за утврђивање цена услуга у области социјалне заштите које финансира Република.

Одредбом члана 210. став 3 Закона о социјалној заштити прописано је да цену услуга социјалне заштите која се финансирају из буџета Републике Србије одређује министар надлежан за послове социјалне заштите.

Одредбом члана 4 став 3 Правилника о критеријумима и мерилима за утврђивање цена услуга у области социјалне заштите које финансира Република уређено је увећање цена за услуге домског смештаја.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (**Препорука број 14**).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Остваривање и распоред прихода, 3.2. Остварени текући приходи, (поднаслов 3.2.1.2 Други приходи – Конто 740000).

2.6 Приходи од трансфера између буџетских корисника на истом нивоу остварени су у складу са закљученим уговорима.

2.6.1 Приходи из трансфера између буџетских корисника на истом нивоу од Националне службе за запошљавање остварени су у складу са закљученим уговором.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Остваривање и распоред прихода, 3.2. Остварени текући приходи, (поднаслов 3.2.1.3 Трансфери између буџетских корисника на истом нивоу - конто 780000).

2.6.2 Приходи из трансфера између буџетских корисника на истом нивоу од Републичког фонда за здравствено осигурање остварени су у складу са закљученим уговором.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Остваривање и распоред прихода, 3.2. Остварени текући приходи, (поднаслов 3.2.1.3 Трансфери између буџетских корисника на истом нивоу - конто 780000).

2.7 Приходи из буџета Републике Србије за Програмску активност 0005 - Обављање делатности установа социјалне заштите остварени су у складу са апропријацијом.

2.7.1 Приходи из буџета Републике Србије за програмску активност 0005 - Обављање делатности установа социјалне заштите остварени су у складу са апропријацијом одобреном у Закону о буџету Републике Србије за 2022. годину, Расподелом средстава установама социјалне заштите (индиректним корисницима средстава Министарства) по Закону о буџету Републике Србије за 2022. годину.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Остваривање и распоред прихода, 3.2. Остварени текући приходи, (поднаслов 3.2.1.4 Приходи из буџета - конто 790000).

2.8 Геронтолошки центар нема усвојену процедуру којом је уређен начин и поступак контроле и провере података које доставља ресорно министарство.

2.8.1 Геронтолошки центар нема усвојену процедуру којом је уређен начин и поступак контроле и провере података из листинга које доставља министарство надлежно за послове социјалне заштите, који представљају основ за обезбеђење средстава из буџета Републике Србије, што је за последицу имало непотпуне и нетачне податке о корисницима и износима средстава која се обезбеђују из буџета Републике Србије.

Министарство надлежно за послове социјалне заштите донело је Директиву¹, којом су између осталог уређене међусобне обавезе и одговорности министарства и установа социјалне заштите у вези са извршењем буџета, којом је ближе уређено да се износ средстава по основу услуга смештаја у установу социјалне заштите утврђује обрачуном у организационој јединици надлежној за обрачун и аутоматску обраду података на основу правно релевантне документације.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (**Препорука број 15**)

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Остваривање и распоред прихода, 3.2. Остварени текући приходи, (поднаслов 3.2.1.4 Приходи из буџета - конто 790000).

¹ Број 110-00-18/2018-01 од 19.1.2018.

2.9 Приходи из буџета Републике Србије за Програмску активност 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите остварени су у складу са апропријацијом.

2.9.1 Приходи из буџета Републике Србије за програмску активност 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите остварени су у складу са апропријацијом одобреном у у Закону о буџету Републике Србије за 2022. годину, Располом средстава установама социјалне заштите (индиректним корисницима средстава Министарства) по Закону о буџету Републике Србије за 2022. годину и учитаних у Информациони систем за извршење буџета Републике Србије.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Остваривање и распоред прихода, 3.2. Остварени текући приходи, (поднаслов 3.2.2.1. Приходи из буџета - конто 790000).

2.10 Геронтолошки центар није покренуо поступке пред надлежним судом за наплату учешћа у трошковима домског смештаја, нити је издавао измењене упуте за коришћење услуге.

2.10.1. Геронтолошки центар није покренуо пред надлежним судовима поступке за принудну наплату трошкова домског смештаја у износу од 2.266 хиљада динара од корисника који су у међувремену преминули, односно сродника ових лица, што није у складу са одредбом члана 215 став 1 Закона о социјалној заштити.

Одредбом члана 215 став 1 Закона о социјалној заштити прописано је да уколико обвезник учешћа у трошковима домског смештаја корисника упућеног преко центра за социјални рад не врши уплату у складу са уговором, пружалац услуге у року од 30 дана од дана доспелости потраживања покреће поступак за наплату пред надлежним судом.

У вези са утврђеним дали смо препоруке за отклањање неправилности (*Препорука број 16*)

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Остваривање и распоред прихода, 3.2. Остварени текући приходи, (поднаслов 3.2.2.1 Приходи из буџета - конто 790000).

2.10.2. Геронтолошки центар није покренуо пред надлежним судовима поступке за принудну наплату трошкова домског смештаја од корисника, односно сродника корисника у износу од 1.143 хиљада динара и није издавао измењен упут у делу који се односи на учешће у трошковима, што није у складу са одредбама члана 215 ст 1 и 5 Закона о социјалној заштити.

Одредбом члана 215 став 1 Закона о социјалној заштити прописано је да уколико обвезник учешћа у трошковима домског смештаја корисника упућеног преко центра за социјални рад не врши уплату у складу са уговором,

пужалац услуге у року од 30 дана од дана доспелости потраживања покреће поступак за наплату пред надлежним судом.

Одредбом члана 215 став 5 Закона о социјалној заштити прописано је да пужалац услуге домског смештаја издаје упут за коришћење услуге, измењен у делу који се односи на учешће у трошковима смештаја и у року од 30 дана од дана доспелости потраживања доставља га министарству надлежном за социјалну заштиту ради плаћања трошкова услуге из буџета Републике Србије до њихове наплате преко суда.

После наплате трошкова по одлуци суда, пужалац услуге дужан је да добијени новчани износ врати у буџет Републике Србије у року од 15 дана од дана наплате. Такође, прописано је да установа издаје упут за коришћење услуге, измењен у делу који се односи на учешће у трошковима смештаја и у року од 30 дана од дана доспелости потраживања доставља га министарству надлежном за социјалну заштиту ради плаћања трошкова услуге из буџета Републике Србије до њихове наплате преко суда.

У вези са утврђеним дали смо препоруке за отклањање неправилности (*Препорука број 17*)

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Остваривање и распоред прихода, 3.2. Остварени текући приходи, (поднаслов 3.2.2.1 Приходи из буџета - *конто 790000*).

Расподела прихода за Програмску активност 0005 – Обављање делатности установа социјалне заштите и Програмску активност 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите

2.11 Расподела прихода остварених по свим изворима финансирања вршена је за прописане и уговорене намене.

2.11.1 Приходи по основу капиталних трансфера од других нивоа власти у корист нивоа Републике из буџета Аутономне Покрајине Војводине распоређени су за финансирање издатака у складу са наменама одређеним уговорима.

2.11.2 Приходи од споредне продаје добара и услуга и мешовитих и неодређених прихода насталих по основу учешћа корисника и сродника у трошковима социјалне заштите распоређени су за извршавање расхода у складу са наменама одређеним прописима.

2.11.3 Приходи од трансфера између буџетских корисника на истом нивоу насталих трансферима од Националне службе за запошљавање и Републичког фонда за здравствено осигурање распоређени су за финансирање расхода у складу са прописима и уговорима.

2.11.4 Приходи из буџета Републике Србије за Програмску активност 0005 – Обављање делатности установа социјалне заштите и Програмску активност 0015 – Подришка раду установа социјалне заштите распоређени су за извршавање расхода и издатака усклађу са наменама одређеним прописима.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Остваривање и распоред прихода, 3.2. Остварени текући приходи, (поднаслов 3.2.2.1. Приходи из буџета - конто 790000).

2.12 Расходи за плате, додатке и накнаде плате вршени су у складу са прописима.

2.12.1 Геронтолошки центар је извршио расходе за плате, додатке и накнаде запослених и социјалне доприносе на терет послодавца у оквиру одобрених апропријација учитаних у Информациони систем за извршење буџета Републике Србије и у складу са прописима.

Више детаља у вези са овим налазима дато је у Прилогу 3 – Остваривање и распоред прихода, (поднаслов 3.3.1 Расходи за запослене)

2.13 Обавеза за исплату једнократне помоћи запосленима преузета је без правног акта.

2.13.1 Геронтолошки центар је у 2022. години је преузео обавезе и извршио расходе за исплату једнократне помоћи запосленима у износу од 1.378 хиљада динара без доношења решења о остваривању права на солидарну помоћ, што није у складу са одредбама чл. 192 и 193 Закона о раду. Извршавање расхода по основу обавеза преузетих супротно овом пропису није у складу са одредбом члана 56 став 2 Закона о буџетском систему.

Одредбама чл. 192 и 193 Закона о раду прописано је да о правима, обавезама и одговорностима запослених у правном лицу одлучује надлежни орган код послодавца, односно лице утврђено законом или општим актом послодавца или лице које они овласте и да се запосленом у писаном облику доставља решење о остваривању права, обавеза и одговорности, са образложењем и поуком о правном леку.

Одредбом члана 56 став 2 Закона о буџетском систему прописано је да корисници буџетских средстава преузимају обавезе на основу писаног уговора или другог правног акта, уколико законом није другачије прописано.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (**Препорука број 18**).

Више детаља у вези са овим налазима дато је у Прилогу 3 – Остваривање и распоред прихода, (поднаслов 3.3.1 Расходи за запослене).

2.14 Расходи за коришћење роба и услуга вршени су у

2.14.1 Геронтолошки центар је извршио расходе за коришћење услуга и роба у оквиру одобрених апропријација

складу са прописима.

учитаних у Информациони систем за извршење буџета Републике Србије и у складу са прописима.

Више детаља у вези са овим налазима дато је у Прилогу 3 – Остваривање и распоред прихода, (поднаслов 3.3.2 *Расходи за коришћење роба и услуга.*)

2.15 Издаци за нефинансијску имовину су вршени у складу са прописима.

2.15.1 Геронтолошки центар је извршио издатке у оквиру одобрених апропријација учитаних у Информациони систем за извршење буџета Републике Србије и у складу са прописима.

Више детаља у вези са овим налазима дато је у Прилогу 3 – Остваривање и распоред прихода, (поднаслов 3.3.4 *Издаци за нефинансијску имовину.*)

Скретање пажње

1. Потребно је да надлежни органи размотре правну одрживост и економску оправданост одредбе члана 3 став 2 Закона о јавној својини којом је прописано да ствари организација обавезног социјалног осигурања нису у јавној својини. (Прилог 1 – *Интерна контрола и интерна ревизија, поднаслов 1.1.1.1 Власничка структура непокретности у којима Геронтолошки центар обавља делатност социјалне услуге домског смештаја*);

2. Скрећемо пажњу на то да сагласно одредби члана 210 став 1 Закона о социјалној заштити, Влада није прописала методологију формирања цена услуга социјалне заштите које се финансирају из буџета Републике Србије. (Прилог 3 -*Остваривање и распоред прихода, поднаслов 3.1 Правна регулатива финансирања геронтолошких центара као установа социјалне заштите и корисника јавних средстава*);

3. Министар надлежан за послове социјалне заштите није, сагласно одредби члана 213 и одредби члана 214 став 3 Закона о социјалној заштити, прописао критеријуме и мерила за одређивање учешћа корисника у трошковима услуге социјалне заштите и о утврђивању средстава за личне потребе лица која користе смештај. Ова околност има за последицу примену Правилника о критеријумима и мерилима за утврђивање цена услуга у области социјалне заштите које финансира Република („Службени гласник РС“, бр. 15/92, ... 8/2011) и Правилника о учешћу сродника у издржавању корисника права у социјалној заштити („Службени гласник РС“, бр. 36/93 ... 10/06) протеком рока од шест месеци за доношење наведених прописа, прописаног одредбом члана 229 став 2 Закона о социјалној заштити. (Прилог 3 -*Остваривање и распоред прихода, поднаслов 3.1 Правна регулатива финансирања геронтолошких центара као установа социјалне заштите и корисника јавних средстава*);

4. Министар надлежан за послове социјалне заштите није, сагласно одредби члана 206 став 4 Закона о социјалној заштити, прописао структуру, садржину и друга питања од значаја за сачињавање годишњег програма рада на основу кога се врши финансирање установа за домски смештај чији оснивач је Република Србија, односно аутономна покрајина. (Прилог 3 - *Остваривање и распоред прихода, поднаслов 3.1 Правна регулатива финансирања геронтолошких центара као установа социјалне заштите и корисника јавних средстава*);

5. Имајући у виду просечан број поднетих понуда у узоркованим набавкама у односу на просечан број поднетих понуда у јавном сектору, Геронтолошки центар није обезбедио задовољавајући ниво конкуренције. (Прилог 2 – *Набавке, поднаслов 2.3 Опште напомене у вези са обезбеђивањем конкуренције у поступцима јавних набавки спроведеним у Геронтолошком центру*);

6. Правилником о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите нису ближе прописани заједнички или посебни минимални структурални стандарди за категоризацију смештајних јединица високог стандарда у установама домског смештаја, за које се врши увећавање цене услуге смештаја. Пошто се утврде заједнички или посебни минимални структурални стандарди за категоризацију смештајних јединица високог стандарда, потребно је извршити постојећу прекатегоризацију смештајних јединица у свим установама домског смештаја за одрасла

лица. (Прилог 3 - Остваривање и распоред прихода, поднаслов 3.2.1.2 Други приходи – konto 740000);

7. У решењима центара за социјални рад, донетим у поступцима одлучивања о праву на домски смештај одраслих лица као корисника, утврђено је и обезбеђивање средстава за личне потребе (цепарац) у висини од 5,5% просечне зараде у Републици Србији за претходни месец, што није у складу са чланом 8 став 1 тачка 2) Правилника о учешћу сродника у издржавању корисника права у социјалној заштити. (Прилог 3 - Остваривање и распоред прихода, поднаслов 3.3.3 Расходи за социјално осигурање и социјалну заштиту);

8. У решењима центара за социјални рад, донетим у поступцима одлучивања о праву на домски смештај одраслих лица као корисника који у смештају учествују личним средствима, није извршено умањење обавеза учешћа у трошковима смештаја за износ од 5,5% просечне зараде у Републици Србији за претходни месец, што није у складу са чланом 8 став 2 Правилника о учешћу сродника у издржавању корисника права у социјалној заштити. (Прилог 3 - Остваривање и распоред прихода, поднаслов 3.3.3 Расходи за социјално осигурање и социјалну заштиту).

9. Приликом доношења акта, на основу овлашћења из чл. 213 и 214 став 3 Закона о социјалној заштити, којим ће се уредити критеријуми и мерила за одређивање учешћа корисника у трошковима услуге социјалне заштите и обезбеђивање средства за личне потребе корисника домског смештаја (цепарца), потребно је на јасан и недвосмислен начин уредити, у зависности од социјално-економског статуса корисника, изворе средстава и начин на који се исплаћују средства за личне потребе корисника домског смештаја(цепарац). (Прилог 3 - Остваривање и распоред прихода, поднаслов 3.3.3 Расходи за социјално осигурање и социјалну заштиту).

II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА

1. Резиме откривених неправилности

ПРИОРИТЕТ 1²

1. Геронтолошки центар није ускладио процене обима прихода и расхода у Финансијском плану за 2022. годину са Расподелом средстава установама социјалне заштите (индиректним корисницима средстава Министарства) по Закону о буџету Републике Србије за 2022. годину, у оквиру одобрених апропријација Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања учитаних у Информациони систем за извршење буџета Републике Србије, што није у складу са чланом 50 став 3 Закона о буџетском систему и одредбом члана 12 Правилника о систему извршења буџета Републике Србије (Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија, поднаслов: „1.1.1 Процена обима прихода и обима расхода и издатака у Финансијском плану Геронтолошког центра „Сомбор“ за 2022. годину“);

2. Геронтолошки центар није министарству надлежном за послове социјалне заштите до 31. јануара 2021. године доставио план инвестиција и опремања за наредну 2022. годину, односно до 30. новембра 2021. године захтев за санацију и текуће одржавање објеката за наредну 2022. годину који се финансирају из буџета Републике Србије, што није у складу са одредбама члана 2 ст. 2 и 3 Правилника о критеријумима за доделу средстава за изградњу, одржавање и опремање установа социјалне заштите (Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија, поднаслов: „1.1.1 Процена обима прихода и обима расхода и издатака у Финансијском плану Геронтолошког центра „Сомбор“ за 2022. годину“);

3. Правилник о ближем уређивању поступка јавне набавке број: 1070/2020 од 17. новембра 2020. године донео је директор Геронтолошког центра, што није у складу са чланом 32 став 1 тачка 8) Статута Геронтолошког центра „Сомбор“ Сомбор број: 41/18 од 26. јануара 2018. године, којима је прописано да опште акте установе, у складу са законом, доноси Управни одбор (Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија, поднаслов: „1.1.2 Доношење интерног акта којим су ближе уређени послови јавних набавки“);

4. Планови набавки на које се не примењује закон за 2021. и 2022. годину донео је директор Геронтолошког центра, што није у складу са одредбом члана 32 став 1 тачка 1) Статута Геронтолошког центра „Сомбор“ Сомбор број: 41/18 од 26. јануара 2018. године, којом је прописано да Управни одбор као орган управљања утврђује пословну политику установе (Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија, поднаслов: „1.1.3 Планови набавки на које се не примењује закон“);

5. Геронтолошки центар је одредбама чл 41 и 94 Правилника о ближем уређивању поступака јавних набавки, које су диспозитивног карактера, уредио могућност доношења годишњег плана набавки на које се закон не примењује и могућност одређивања лица за праћење извршења уговора о јавној набавци, што није у складу са одредбом члана 49 став 2 Закона о јавним набавкама. (Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија, поднаслов: „1.2.1. Контролне активности у вези са пословима набавки“);

6. Геронтолошки центар није објавио на својој интернет страници Правилник о ближем уређивању поступка јавне набавке број: 1070/2020 од 17. новембра 2020. године, што

² ПРИОРИТЕТ 1 – Неправилности које је могуће отклонити у року од 90 дана.

није у складу са одредбом члана 49 став 3 Закона о јавним набавкама, којим је прописано да је наручилац дужан да објави на својој интернет страници посебан акт којим се ближе уређује начин планирања, спровођење поступка јавне набавке и праћење извршења уговора о јавној набавци, начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга (Прилог 2 – Набавке добара, услуга и радова, поднаслов „2.2 Објављивање на интернет страници наручиоца“);

7. Геронтолошки центар није објавио на својој интернет страници планове јавних набавки, што није у складу са одредбом члана 88 став 3 Закона о јавним набавкама и чланом 54 став 4 Правилника о ближе уређивању поступка јавне набавке број: 1070/2020 од 17. новембра 2020. године, којима је прописано да план набавки и све његове измене или допуне наручилац објављује и на својој интернет страници у року од 10 дана од дана доношења (Прилог 2 – Набавке добара, услуга и радова, поднаслов „2.2 Објављивање на интернет страници наручиоца“);

8. Геронтолошки центар није приликом израде планова набавки за 2021. и 2022. годину утврђивао процењену вредност предмета набавки и на основу истраживања тржишта предмета јавне набавке, што није у складу чланом 29 став 1 Закона о јавним набавкама (Прилог 2 – Набавке добара, услуга и радова, поднаслов „2.4 Процењена вредност јавних набавки“);

9. Геронтолошки центар није вршио набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује на начин да је обезбеђена конкуренција као једно од начела Закона о јавним набавкама, што није у складу са одредбом члана 27 став 2 Закона о јавним набавкама, а у вези са чланом 44 Правилника о ближе уређивању поступка јавне набавке Геронтолошког центра број: 1070/2020 од 17. новембра 2020. године (Прилог 2 – Набавке добара, услуга и радова, поднаслов „2.6 Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује за 2021. годину и 2022. годину“);

10. Геронтолошки центар је преузео обавезе и извршио расходе за набавку административног материјала - хтз опрема за запослене и за набавку административног материјала - одећа и обућа за кориснике домског смештаја у укупном износу од 1.751.300 динара закључивањем уговора за које није спроведен поступак јавне набавке због тога што је функционално обједињени предмет јавне набавке подељен у две набавке чија је процењена вредност мања од 1.000.000 динара, што није у складу са одредбом члана 29 став 3 Закона о јавним набавкама. На тај начин, закључивање уговора супротно овом пропису није у складу са одредбом члана 57 Закона о буџетском систему (Прилог 2 – Набавке добара, услуга и радова, поднаслов „2.6 Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује за 2021. годину и 2022. годину“);

11. Геронтолошки центар је остварио приходе по основу давања у закуп непокретности која је у својини Републичког фонда за пензијско инвалидско осигурање за постављање банкомата у износу од 135 хиљада динара без претходно прибављене сагласности надлежног органа Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање као власника непокретности, што није у складу са одредбом члана 3 став 1 Закона о основама својинскопрвних односа, одредбама члана 1 став 2 Правилника о располагању непокретности Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање и одредбом члана 52 Статута Геронтолошког центра „Сомбор“ Сомбор (Прилог 3 – Остваривање и распоред прихода, поднаслов „3.2.1.2 Други приходи – konto 740000“);

12. Геронтолошки центар није закључивао уговоре о плаћању услуге са корисницима услуга, односно њиховим сродницима када су трошкови услуге домског смештаја

делимично финансирани из буџета Републике Србије што није у складу са чланом 72 став 7 Закона о социјалној заштити (Прилог 3 – Остваривање и распоред прихода, поднаслов „3.2.1.2 Други приходи – конто 740000“);

13. Акт „Цене услуга смештаја корисника Геронтолошког центра „Сомбор“ од 1. марта 2019. године – допуна ценовника“, којом су утврђене цене на основу Решења о ценама услуга установа социјалне заштите бр. 401-00-775/2020-09 од 25. јуна 2020. године Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, донео је директор Геронтолошког центра, што није у складу са одредбом члана 32 став 1 Статута Геронтолошког центра Сомбор (Прилог 3 – Остваривање и распоред прихода, поднаслов „3.2.1.2 Други приходи – конто 740000“);

14. Геронтолошки центар је остварио приходе на основу цене услуга домског смештаја у трокреветним собама у вишем износу од најмање 1.573 хиљада динара с обзиром на то да у Решењу о ценама услуга установа социјалне заштите број 401-00-775/2020-09 од 25. јуна 2020. године није одређено увећање цена домског смештаја за трокреветне собе као облик смештајних јединица, што није у складу са одредбом члана 210. став 3 Закона о социјалној заштити и одредбама члана 4 став 3 Правилника о критеријумима и мерилима за утврђивање цена услуга у области социјалне заштите које финансира Република (Прилог 3 – Остваривање и распоред прихода, поднаслов „3.2.1.2 Други приходи – конто 740000“);

15. Геронтолошки центар нема усвојену процедуру којом је уређен начин и поступак контроле и провере података из листинга које доставља министарство надлежно за послове социјалне заштите, који представљају основ за обезбеђење средстава из буџета Републике Србије, што је за последицу имало непотпуне и нетачне податке о корисницима и износима средстава која се обезбеђују из буџета Републике Србије. (Прилог 3 – Остваривање и распоред прихода, поднаслов „3.2.1.4 Приходи из буџета – конто 790000“);

16. Геронтолошки центар није покретао пред надлежним судовима поступке за принудну наплату трошкова домског смештаја у износу од 2.266 хиљада динара од корисника који су у међувремену преминули, односно сродника ових лица, што није у складу са одредбом члана 215 став 1 Закона о социјалној заштити. (Прилог 3 – Остваривање и распоред прихода, поднаслов „3.2.2.1 Приходи из буџета – конто 790000“);

17. Геронтолошки центар није покренуо пред надлежним судовима поступке за принудну наплату трошкова домског смештаја од корисника, односно сродника корисника у износу од 1.143 хиљада динара и није издавао измењен упут у делу који се односи на учешће у трошковима, што није у складу са одредбама члана 215 ст 1 и 5 Закона о социјалној заштити. (Прилог 3 – Остваривање и распоред прихода, поднаслов „3.2.2.1 Приходи из буџета – конто 790000“);

ПРИОРИТЕТ 2³

18. У делу јавних набавки спроведених у 2021. и 2022. години, чија је процењена вредност изнад пет милиона динара, јавни позиви нису објављени на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа, што није у складу са одредбом члана 105 став 8 Закона о јавним набавкама (Прилог 2 – Набавке добара, услуга и радова, поднаслов „2.5 Објављивање на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа“);

19. Геронтолошки центар је у 2022. години је преузео обавезе и извршио расходе за исплату једнократне помоћи запосленима у износу од 1.378 хиљада динара без доношења решења о остваривању права на солидарну помоћ, што није у складу са одредбама чл. 192 и 193 Закона о раду. Извршавање расхода по основу обавеза преузетих супротно овом пропису није у складу са одредбом члана 56 став 2 Закона о буџетском систему. (Прилог 3 – Остваривање и распоред прихода, поднаслов „3.3.1 Расходи за запослене“);

2. Резиме препорука

ПРИОРИТЕТ 1

1. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да обиме планираних прихода и расхода у финансијском плану усклађују са одобреним апропријацијама у буџету Републике Србије и њиховом расподелом према корисницима за установе социјалне заштите учитаних у информациони систем извршења буџета. (Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија (Прилог 1 – Интерна ревизија и контрола поднаслов: „1.1.1 Процена обима прихода и обима расхода и издатака у Финансијском плану Геронтолошког центра „Сомбор“ за 2022. годину“, **Препорука број 1**);

2. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да за изградњу, одржавање и опремање установа социјалне заштите које се финансирају из буџета Републике Србије израђују и благовремено подносе план инвестиција и опремања, као и захтев за санацију и текуће одржавање објеката за наредну годину. (Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија (Прилог 1 – Интерна ревизија и контрола, поднаслов: „1.1.2 Контролне активности у вези са пословима набавки“, **Препорука број 2**);

3. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да интерни акт којим се ближе уређују поступци јавних набавки донесе Управни одбор (Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија, поднаслов: „1.1.2 Доношење интерног акта којим су ближе уређени послови јавних набавки“, **Препорука број 3**);

4. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да планове набавки на које се не примењује закон доноси Управни одбор (Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија, поднаслов: „1.1.3 Планови набавки на које се не примењује закон“, **Препорука број 4**);

5. Препоручујемо одговорним лицима Геронтолошког центра да се интерним актом ближе уреде питања у вези са пословима јавних набавки без коришћења диспозитивних норми којима се даје могућност за уређивање неког питања у вези са пословима набавки. (Прилог 1 – Интерна ревизија и контрола, поднаслов: „1.2.1 Контролне активности у вези са пословима набавки“, **Препорука број 5**);

³ ПРИОРИТЕТ 2 – Неправилности које је могуће отклонити у року до годину дана.

6. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да по доношењу интерног акта од стране Управног одбора и планова јавних набавки, исте објаве и на интернет страници Геронтолошког центра (Прилог 2 - Набавке добара, услуга и радова, поднаслов „2.2 Објављивање на интернет страници наручиоца“, **Препорука број 6**);
7. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да предузму мере да се процењена вредност јавних набавки заснива и на истраживању тржишта које је документовано како би се обезбедила објективна процена вредности јавних набавки приликом усвајања плана јавних набавки (Прилог 2 – Набавке добара, услуга и радова, поднаслов „2.4 Процењена вредност јавних набавки“, **Препорука број 7**);
8. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује врше у складу са начелом обезбеђивања конкуренције и интерним актом (Прилог 2 – Набавке добара, услуга и радова, поднаслов 2.6 Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује за 2021. годину и 2022. годину“, **Препорука број 9**);
9. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да за набавке које представљају техничку, технолошку, функционалну и другу објективно одредиву целину, чија процењена вредност прелази праг до којег се не примењује Закон о јавним набавкама, спроведе поступак јавне набавке (Прилог 2 – Набавке добара, услуга и радова, поднаслов 2.6 Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује за 2021. годину и 2022. годину“, **Препорука број 10**);
10. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да приходе по основу давања у закуп непокретности остварују уз сагласност надлежног органа власника непокретности. (Прилог 3 – Остваривање и распоред прихода, поднаслов „3.2.1.2 Други приходи – конто 740000“, **Препорука број 11**);
11. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да са корисницима, односно њиховим сродницима закључују уговоре о коришћењу услуге смештаја и у случајевима када се трошкови смештаја делимично финансирају из буџета Републике Србије (Прилог 3 – Остваривање и распоред прихода, поднаслов: „3.2.1.2 Други приходи – конто 740000“, **Препорука број 12**);
12. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да цену услуга домског смештаја утврђује Управни одбор као орган управљања у чијој надлежности је утврђивање пословне политике установе (Прилог 3 – Остваривање и распоред прихода поднаслов: „3.2.1.2 Други приходи – конто 740000“, **Препорука број 13**);
13. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да цене услуга смештаја утврђују у складу са решењем којим министар надлежан за послове социјалне политике одређује цене услуга установа социјалне заштите (Прилог 3 – Остваривање и распоред прихода, поднаслов: „3.2.1.2 Други приходи – конто 740000“, **Препорука број 14**);
14. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да успоставе и примењују контролне активности у вези са подацима у документацији (листинзи) коју доставља министарство надлежно за послове социјалне заштите и да према надлежном министарству покрену иницијативу за ажурирање свих података у листинзима. (Прилог 3 – Остваривање и распоред прихода, поднаслов: „3.2.1.4 Приходи из буџета – конто 790000“, **Препорука број 15**);
15. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да изврше отпис ненаплативих и застарелих потраживања уколико су за то испуњени законом прописани

услови.(Прилог 3 – Остваривање и распоред прихода, поднаслов: „3.2.2.1 Приходи из буџета – konto 790000“, **Препорука број 16**);

16. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да покрећу поступке пред надлежним судом за наплату учешћа у трошковима домског смештаја корисника и да министарству надлежном за послове социјалне заштите доставља измењен упут у делу који се односи на учешће у трошковима у складу са одредбама Закона о социјалној заштити. (Прилог 3 – Остваривање и распоред прихода, поднаслов: „3.2.2.1 Приходи из буџета – konto 790000“, **Препорука број 17**);

ПРИОРИТЕТ 2

17. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да огласе у поступцима јавних набавки чија је процењена вредност једнака или већа од 5.000.000 динара објављују и на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа (Прилог 2 – Набавке добара, услуга и радова, поднаслов „2.5 Објављивање на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа“, **Препорука број 8**);

18. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да обавезе преузимају на основу писаног уговора или другог правног акта (Прилог 3 – Остваривање и распоред прихода, поднаслов „3.3.1 Расходи за запослене“, **Препорука број 18**);

III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА

Геронтолошки центар Сомбор је, на основу члана 40 став 1 Закона о Државној ревизорској институцији, дужна да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом;
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Геронтолошки центар Сомбор је обавезан да у одазивном извештају искаже мере исправљања по основу откривених неправилности датих у Извештају о ревизији правилности пословања, као и да поступи по датим препорукама, осим оних који су отклоњени у току обављања ревизије и садржани у поглављу Предузете мере у поступку ревизије. За мере исправљања дужна је да уз одазивни извештај достави доказе према следећем:

1. За неправилности првог приоритета, односно које је могуће отклонити у року од 90 дана Геронтолошки центар је обавезан да достави доказе о отклањању неправилности односно предузимању мера исправљања;
2. За неправилности другог приоритета, односно које је могуће отклонити у року до годину дана, и трећег приоритета, односно које је могуће отклонити у року до три године, Геронтолошки центар је обавезан да достави акциони план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања неправилности или смањења ризика од појављивања неправилности у будућем пословању као и планирани период предузимања мера и одговорно лице.

На основу члана 40 став 2 Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и ревизија одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57 став 1 тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјекат ревизије у чијем су пословању откривене неправилности, не поднесе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институције је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40 ст. 7 до 13 Закона о Државној ревизорској институцији.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
25. децембар 2023. године

IV КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ

Ревизија је спроведена на основу члана 9 Закона о Државној ревизорској институцији, Програма ревизије за 2023. годину и Закључка број 400-1008/2023-05/1 од 15. маја 2023. године.

1. Предмет ревизије

Спроводи се ревизија правилности пословања која се односи на набавке добара, услуга и радова и на остваривање и распоред прихода.

2. Ревидирани период пословања

Ревизијом је обухваћено пословање субјекта ревизије у периоду од 1. јануара 2021. године до 31. децембра 2022. године за предмет ревизије који се односи на набавке добара, услуга и радова и у периоду од 1. јануара 2022. године до 31. децембра 2022. године за предмет ревизије који се односи на остваривање и распоред прихода.

3. Информације о субјекту ревизије

Назив: Геронтолошки центар Сомбор

Седиште и адреса: Првوماјски булевар 6б, Сомбор

Матични број 08064423

ПИБ: 100016577

Геронтолошки центар, сагласно одредбама Закона о социјалној заштити и Уредби о мрежи установа социјалне заштите, јесте установа социјалне заштите коју оснива Република Србија, односно аутономна покрајина за пружање услуге домског смештаја за одрасле и старије кориснике. Уредбом о мрежи установа социјалне заштите, сагласно одредбама члана 63 Закона о социјалној заштити, Влада утврђује мрежу установа социјалне заштите које пружају услуге домског смештаја које оснива Република Србија, односно аутономна покрајина.

Регистроване делатности

Сагласно одредбама члана 12 Статута Геронтолошког центра „Сомбор“, Сомбор⁴, Геронтолошки центар обавља следеће услуге социјалне заштите:

1. *Услуге смештаја* - домски смештај којим се одраслом и старијем кориснику обезбеђује становање и задовољавање основних животних потреба као и здравствена заштита;
2. *Дневне услуге у заједници* - дневни боравак; помоћ у кући и други услуге које подржавају боравак корисника у породици или окружењу;
3. *Услуге подршке за самостални живот* - становање уз подршку; персонална асистенција; обука за самостални живот и друге врсте подршке неопходне за активно учешће корисника у друштву;
4. *Саветодавне – терапијске и социјално - едукативне услуге*: медијација, активација и друге саветодавне и едукативне услуге и активности.

Сагласно одредбама члана 13 Статута Геронтолошког центра „Сомбор“, Сомбор, уз сагласност оснивача, могу да се обављају и друге делатности сагласне основној

⁴ Број 41/18 од 26.01.2018. године

делатности, под условом да се обављањем тих делатности не ремети обављање делатности социјалне заштите, као претежне делатности, и то:

1. Прање и хемијско чишћење текстилних и крзнених производа;
2. Делатност фризерских и козметичких салона;
3. Економија за производњу ратарских и повртарских култура, једногодишњих и двогодишњих биљака;
4. Кетеринг;
5. Услуге припремања и послуживања хране.

Органи Геронтолошког центра

Органи Геронтолошког центра, сагласно члану 19 Статута Геронтолошког центра „Сомбор“, Сомбор су: директор, као орган руковођења, Управни одбор као орган управљања и Надзорни одбор, као орган надзора.

Унутрашња организација Геронтолошког центра

Унутрашња организација Геронтолошког центра уређена је одредбама члана 43 Статута Геронтолошког центра „Сомбор“, Сомбор. У складу са наведеном одредбом у Геронтолошком центру постоје:

1. Радне јединице:

1. Радна јединица „Дом пензионера“,
2. Радна јединица „Дом за негу и стара лица“,

У оквиру обе радне јединице, рад се одвија у оквиру следећих служби:

- Служба за пружање услуга социјалног рада;
- Служба здравствене заштите, неге и хигијене;
- Служба исхране;
- Служба одржавања и обезбеђења.

2. Радна заједница обавља опште, правне, административне и финансијско рачуноводствене послове за целу Установу, и њу чине следеће службе :

1. Служба за опште, правне и административне послове;
2. Служба за финансијско рачуноводствене послове.

3. Отворени облици заштите

- Помоћ и нега у кући;
- Клубови;
- Дневни боравак.

4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима

У складу са ISSAI 4000 – Стандард за ревизију правилности пословања и са усвојеним приступом у Државној ревизорској институцији прибавили смо довољно адекватних и поузданих доказа за давање закључка да ли је предмет ревизије у складу, по свим материјално значајним питањима, са применљивим критеријумима.

Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

Спровели смо процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима у областима набавки и остваривање и распоред прихода ради израде плана ревизије.

На основу процене ризика:

- у области набавки добара, услуга и радова утврђено је постојање ризика у планирању потреба за које се спроводе централизоване јавне набавке, као и у свим фазама уговарања и праћења извршења закључених уговора о набавци добара, услуга и радова;
- у области остваривања и распореда прихода утврђено је постојање ризика да приходи за обављање делатности Геронтолошког центра нису остварени у потпуности у складу са прописима, као и да расподела остварених прихода, односно да вршење расхода и издатака није у складу са прописима.

Ради остваривања циљева ревизије, а на основу процене ризика, спровели смо адекватне ревизорске поступке да би добили уверавање у разумној мери да ли су активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са планирањем, спровођењем, праћењем и извршавањем уговора о набавкама добара, услуга и радова и остваривања и распореда прихода у свим материјалним аспектима, усклађене са прописима који уређују ове области пословања.

Приликом спровођења ревизије није било ограничења у погледу обима.

5. Критеријуми

У ревизији правилности пословања Геронтолошког центра Сомбор у вези са остваривањем и распоредом прихода вршиће се процена усклађености предмета ревизије са следећим прописима и општим актима који су идентификовани као критеријуми:

- Закон о буџетском систему,
- Правилник о начину коришћења средстава са подрачуна консолидованог рачуна трезора Републике Србије, односно других рачуна, начину пласирања новчаних средстава, као и о начину извештавања о коришћењу, односно о инвестирању средстава⁵,
- Правилник о систему извршења буџета Републике Србије⁶;
- Закон о буџету РС за 2022. годину⁷,
- Закон о социјалној заштити⁸,
- Уредба о мрежи установа социјалне заштите⁹,
- Правилник о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите¹⁰,
- Правилник о критеријумима и мерилима за утврђивање цена услуга у области социјалне заштите које финансира Република¹¹,
- Правилник о критеријумима за доделу средстава за изградњу, одржавање и опремање установа социјалне заштите¹²,

⁵ "Сл. гласник РС", бр. 101/18

⁶ "Сл. гласник РС", бр. 20/20, 151/20 и 129/22

⁷ Сл. гласник РС", бр. 110/21 и 125/22

⁸ "Сл. гласник РС", бр. 24/11 и 117/22 - Одлука УС

⁹ "Сл. гласник РС", бр. 16/12 и 12/13

¹⁰ "Сл. гласник РС", бр. 42/13, 89/18 и 73/19

¹¹ "Сл. гласник РС", бр. 15/92, ... 8/2011

¹² "Сл. гласник РС", бр. 42/2018 и 102/2020

- Правилник о учешћу сродника у издржавању корисника права у социјалној заштити¹³;
- Закон о здравственој заштити,
- Правилник о уговарању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са даваоцима здравствених услуга за 2022. годину ("Сл. гласник РС", бр. 133/21 ... 143/22);
- Закон о играма на срећу ("Сл. гласник РС", бр. 18/20),
- Правилник о расподели средстава за подршку рада установа социјалне заштите¹⁴;
- Закон о основама својинскоправних односа¹⁵,
- Правилник о располагању непокретностима Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање¹⁶;
- Закон о јавној својини¹⁷.

6. Методологија рада

У вршењу ове ревизије спровели смо следеће поступке:

- анализу прописа и општих аката који уређују спровођење набавки добара, услуга и радова,
- анализу прописа којима је уређено финансирање установа социјалне заштите које обављају делатност домског смештаја;
- анализу интерних аката Геронтолошког центра којим је ближе уређено спровођење набавки добара, услуга и радова,
- испитивање активности, одлука Геронтолошког центра у вези са спровођењем набавки добара, услуга и радова,
- анализу прописа и општих аката којима се уређује вршење расхода и издатака установа социјалне заштите које обављају делатност домског смештаја;
- интервјуисање одговорних лица Геронтолошког центра,
- анализа података и документације прикупљених у поступку ревизије.

Након добијања довољних и одговарајућих доказа за оцену предмета ревизије састали смо се са представницима Геронтолошког центра како бисмо их упознали са прелиминарним налазима и закључцима ревизије, потврдили тачност чињеница и добили одговоре и коментаре одговорних лица.

7. Стандарди ревизије примењени у ревизији

Ревизија је извршена у складу са ISSAI 100 "Фундаментални принципи ревизије јавног сектора", ISSAI 400 "Фундаментални принципи ревизије правилности пословања" и ISSAI 4000 "Стандард за ревизију правилности пословања."

¹³ "Сл. гласник РС", бр. 36/93 ... 10/06

¹⁴ "Сл. гласник РС", бр. 38/21

¹⁵ "Сл. лист СФРЈ", бр. 6/80 и 36/90, "Сл. лист СРЈ", бр. 29/96 и "Сл. гласник РС", бр. 115/2005 - др. закон)

¹⁶ Број 33/14, 56/15 и 23/19

¹⁷ "Сл. гласник РС", бр. 72/2011, 88/2013, 105/2014, 104/2016 - др. закон, 108/2016, 113/2017, 95/2018 и 153/2020

V Прилози

Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија

Интерна контрола у јавном сектору код корисника јавних средстава, сагласно члану 80 Закона о буџетском систему, обухвата:

- 1) финансијско управљање и контролу;
- 2) интерну ревизију;
- 3) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија – Централна јединица за хармонизацију.

Финансијско управљање и контрола обухвата пет међусобно повезаних елемената: контролно окружење; управљање ризицима; контролне активности; информисање и комуникација; праћење и процена система. У поступку ревизије посебна пажња ревизора била је усмерена на сагледавање контролног окружења и контролних активности у вези са одређеним предметом и обимом ревизије на основу процењених ризика.

1.1 Контролно окружење

Контролно окружење представља основу за остале елементе интерне контроле и подразумева лични и професионални интегритет и етичке вредности руководства и запослених, начин управљања, одређивања мисије и циљева, организационе структуре, успостављање поделе одговорности и овлашћења, политике и праксе у људским ресурсима као и компетентности запослених.

Органи управљања Геронтолошког центра су у циљу успостављања контролног окружења донели опште акте од којих издвајамо значајније акте везане за предмет ревизије, и то:

- 1) Статут Геронтолошког центра „Сомбор“ Сомбор („Сл. лист АП Војводине“ број 41/18 од 26. јануара 2018. године;
- 2) Финансијски план Геронтолошког центра „Сомбор“ број 40113/2022 од 25. јануара 2022. године који је имао осам измена;
- 3) Правилник о ближем уређењу поступка јавне набавке број: 1010/2020 од 17. новембра 2020. године.

1.1.1 Процена обима прихода и обима расхода и издатака у Финансијском плану Геронтолошког центра „Сомбор“ за 2022. годину

Са становишта контролног окружења, у вези са остваривањем и распоредом прихода, анализирали смо процену обима прихода и обима расхода и издатака у Финансијском плану Геронтолошког центра „Сомбор“ број 84/2022 од 21. јануара 2022. године и његовим изменама, сагласно одредбама Закона о буџетском систему и Правилника о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова.

У поступку ревизије извршен је увид у Финансијски план Геронтолошког центра „Сомбор“ број 84/2022 од 21. јануара 2022. године који је имао осам измена. Осма и последња измена Финансијског плана извршена је актом број 84-08/2022 од 18. новембра 2022. године. Поред тога, извршен је и увид у Извештај о извршењу буџета за програмску активност 0005 – Обављање делатности установама социјалне заштите у

периоду од 1. 1. 2022. до 31. 12. 2022. године и Извештај о извршењу буџета за програмску активност 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите у периоду од 1. 1. 2022. до 31. 12. 2022. године.

На основу извршеног увида у наведена документа, утврђена је разлика у износима процењеног обима прихода на појединим групама конта у оквиру класе 700000 – Текући приходи и обима расхода класе 400000 – Текући расходи у Финансијском плану Геронтолошког центра „Сомбор за 2022. годину и Извештај о извршењу буџета за програмску активност 0005 – Обављање делатности установама социјалне заштите у периоду од 1. 1. 2022. до 31. 12. 2022. године и Извештај о извршењу буџета за програмску активност 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите у периоду од 1. 1. 2022. до 31. 12. 2022. године. Приказ ове разлике дат је у наредним табеларним прегледима.

Табела број 1: Преглед разлике процењеног обима прихода у Финансијском плану и у Извештају о извршењу буџета за програмску активност 0005 – Обављање делатности установама социјалне заштите у периоду од 1. 1. 2022. до 31. 12. 2022. године и Извештају о извршењу буџета за програмску активност 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите у периоду од 1. 1. 2022. до 31. 12. 2022. године

(у хиљадама динара)

Број конта	Назив конта	Процењен обим текућих прихода из последње-осме измене Финансијског плана	Процењен обим текућих прихода из колоне 4 Обрасца 5	Разлика између процењеног обима прихода у Финансијском плану и Обрасцу 5
1	2	3	4	5 = 3 - 4
733000	Трансфери од других нивоа власти	17.600	10.950	6.650
745000	Мешовити и неодређени приходи	103.376	66.268	37.108
781000	Трансфери између буџетских корисника на истом нивоу	34.919	29.911	5.008
791000	Приходи из буџета	115.559	106.808	8.751
Укупно		271.704	214.187	57.517

Табела број 2: Преглед разлике процењеног обима расхода у Финансијском плану и у Извештају о извршењу буџета за програмску активност 0005 – Обављање делатности установама социјалне заштите у периоду од 1. 1. 2022. до 31. 12. 2022. године и Извештају о извршењу буџета за програмску активност 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите у периоду од 1. 1. 2022. до 31. 12. 2022. године

(у хиљадама динара)

Број конта	Назив конта	Процењен обим расхода из последње- осме измене Финансијског плана	Процењен обим расхода из колоне 4 Обрасца 5	Разлика између процењених обима расхода у Финансијском плану и Обрасцу 5
1	2	3	4	5 = 3 - 4
411000	Плате, додаци и накнаде запослених	95.978	96.947	-969

*Извештај о ревизији правилности пословања Геронтолошког центра „Сомбор“,
Сомбор у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова у 2021. и 2022. години
и остваривање и распоред прихода у 2022. години*

Број конта	Назив конта	Процењен обим расхода из последње- осме измене Финансијског плана	Процењен обим расхода из колоне 4 Обрасца 5	Разлика између процењених обима расхода у Финансијском плану и Обрасцу 5
1	2	3	4	5 = 3 - 4
412000	Социјални доприноси на терет послодавца	15.455	15.837	-382
414000	Социјална давања запосленима	2.725	2.675	50
415000	Накнада трошкова за запослене	7.082	7.482	-400
421000	Стални трошкови	36.771	22.626	14.145
422000	Трошкови путовања	650	283	367
423000	Услуге по уговору	4.400	1.075	3.325
424000	Специјализоване услуге	1.900	2.385	-485
425000	Текуће поправке и одржавање	15.970	9.341	6.629
426000	Материјал	43.423	22.291	21.132
472000	Накнаде за социјалну заштиту из буџета	4.500	4.320	180
482000	Порези, обавезне таксе и казне	3.300	390	2.910
Укупно		225.154	185.652	39.502

У поступку ревизије утврђено је да је Геронтолошки центар извршио последњу измену Финансијског плана за 2022. годину дана 18. новембра 2022. године. Такође, у поступку ревизије утврђено је да постоји разлика у Извештају о извршењу буџета за програмску активност 0005 – Обављање делатности установама социјалне заштите у периоду од 1. 1. 2022. до 31. 12. 2022. године, Извештају о извршењу буџета за програмску активност 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите у периоду од 1. 1. 2022. до 31. 12. 2022. године, у исказивању износа планираних прихода и одређених расхода и обима прихода и одређених расхода (колоне 4) у односу на последњу извршену измену Финансијског плана.

У Закону о буџетском систему, сагласно одредби члана 2 тачка 3), финансијски план индиректног корисника буџетских средстава је дефинисан као акт израђен на основу упутства за припрему буџета који садржи процену обима прихода и примања и обим расхода и издатака за период од једне или три године (капитални издаци исказују се за три године). У року од 30 дана од дана ступања на снагу закона о буџету, сагласно одредби члана 50 став 1 Закона о буџетском систему, директни корисници буџетских средстава, врше расподелу средстава индиректним корисницима у оквиру својих одобрених апропријација и о томе обавештавају сваког индиректног корисника. Министарство надлежно за послове социјалне заштите извршило је расподелу средстава и обавестило Геронтолошки центар о расподели средстава на основу одобрених апропријација у Закону о буџету Републике Србије за 2022. годину. Расподела средстава установама социјалне заштите, као индиректним буџетским корисницима, вршена је Расподелом средстава установама социјалне заштите по Закону о буџету Републике Србије за 2022. годину број:400-00-01638/2021-12 од 20. децембра 2021. године и број: 400-00-01638/38/2021-12 од 14. новембра 2021. године са 43 изменене и допуне.

Сагласно одредби члана 2 тачка 31) Закона о буџетском систему, *апропријација* је од стране Народне скупштине, односно скупштине локалне власти, законом о буџету Републике Србије, односно одлуком о буџету локалне власти, дато *овлашћење* Влади, односно надлежном извршном органу локалне власти, *за трошење јавних средстава до одређеног износа и за одређене намене за буџетску годину*, односно износ средстава утврђен у финансијском плану организације за обавезно социјално осигурање за одређене намене. Истом одредбом, уређено је да се *апропријације за индиректне кориснике* буџетских средстава исказују збирно по врстама индиректних корисника и наменама средстава у оквиру раздела директног корисника који је, у буџетском смислу, одговоран за те индиректне кориснике буџетских средстава.

Одредбом члана 50 став 3 Закона о буџетском систему прописано је да су индиректни корисници буџетских средстава који доносе финансијске планове дужни да своје финансијске планове ускладе са одобреним апропријацијама у буџету. Сагласно одредби члана 10 став 2 Правилника о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова прописано је да се у колони 4 Извештаја о извршењу буџета – Образац 5 уносе планирани приходи и примања, као и расходи и издаци у висини текуће апропријације. На тај начин, у колону 4 уносе се подаци из *финансијског плана* индиректног корисника буџетских средстава, *који мора бити усаглашен са текућом апропријацијом*, како је то прописано одредбом члана 50 став 3 Закона о буџетском систему.

Одредбом члана 2 тачка 51) Закона о буџетском систему, дефинисано је да *систем извршења буџета* јесте део система управљања јавним финансијама који *обухвата процесе и поступке који се спроводе електронском комуникацијом са Управом за трезор, а којима се извршавају расходи и издаци корисника средстава буџета Републике Србије*, односно локалне власти, утврђени законом о буџету, односно одлуком о буџету, као и расходи и издаци тих корисника у периоду привременог финансирања. Сагласно одредби члана 96 истог закона, министар надлежан за послове финансија прописује, између осталог, *систем извршења буџета*. На основу овог овлашћења, министар финансија донео је Правилник о систему извршења буџета Републике Србије. Наведеним правилником су прописани процеси и поступци функционисања система извршења буџета Републике Србије, као дела система управљања јавним финансијама који се спроводе кроз информациони систем извршења буџета Министарства финансија - Управе за трезор. Одредбом члана 12 наведеног правилника, који је био у примени у извештајном периоду, прописано је да министарство надлежно за послове финансија учитава и верификује утврђене апропријације и да у року од 30 дана од дана ступања на снагу закона о буџету Републике Србије директни корисници буџетских средстава врше расподелу средстава индиректним корисницима у оквиру својих одобрених апропријација и о томе обавештавају сваког индиректног корисника.

Средстава из буџета Републике Србије, расподељена актом министра донетим на основу овлашћења из члана 23 Закона о државној управи а у вези са чланом 50 став 1 Закона о буџетском систему, ставља се на располагање установама социјалне заштите учитавањем апропријација кроз програмску апликацију Информациони систем извршења буџета – део система управљања јавним финансијама, који обухвата процесе и поступке који се спроводе електронском комуникацијом са Управом за трезор. Одобрена средства могу се користити наменски у складу са апропријацијама.

Откривена неправилност: Геронтолошки центар није ускладио процене обима прихода и расхода у Финансијском плану за 2022. годину са Расподелом средстава

установама социјалне заштите (индиректним корисницима средстава Министарства) по Закону о буџету Републике Србије за 2022. годину, у оквиру одобрених апропријација Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања учитаних у Информациони систем за извршење буџета Републике Србије, што није у складу са чланом 50 став 3 Закона о буџетском систему и одредбом члана 12 Правилника о систему извршења буџета Републике Србије.

Препорука број 1. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да обиме планираних прихода и расхода у финансијском плану усклађују са одобреним апропријацијама у буџету Републике Србије и њиховом расподелом према корисницима за установе социјалне заштите учитаних у информациони систем извршења буџета.

Средства за изградњу, одржавање и опремање установа социјалне заштите које се финансирају из буџета Републике Србије, сагласно одредби члана 211 став 1 Закона о социјалној заштити, обезбеђују се у буџету Републике Србије. Критеријуме за доделу средстава за ове намене, сагласно ставу 3 истог члана, прописује министар надлежан за послове социјалну заштиту. На основу тог овлашћења, надлежни министар донео је Правилник о критеријумима за доделу средстава за изградњу, одржавање и опремање установа социјалне заштите. Овим правилником уређују се критеријуми за доделу средстава за изградњу, одржавање и опремање установа социјалне заштите које се финансирају из буџета Републике Србије. Одредбама члана 2 ст. 1 и 2 наведеног правилника прописана је обавеза установа социјалне заштите да израђују план инвестиције који обухвата изградњу, реконструкцију, доградњу, адаптацију, инвестиционо одржавање објеката и опремање који се министарству надлежном за послове социјалне заштите достављају до 31. јануара текуће године за наредну годину. Одредбом става 3 истог члана, прописана је обавеза установа социјалне заштите да министарству надлежном за послове социјалне заштите до 30. новембра текуће године за наредну годину подносе захтеве за санацију и текуће одржавање објеката. Сагласно одредбама члана 5 истог правилника, министар надлежан за послове социјалне заштите, на основу благовремено достављених планова инвестиција и захтева установа и образложеног предлога комисије коју формира, одлуком утврђује листу установа за доделу средстава и појединачне износе средстава.

Откривена неправилност: Геронтолошки центар није министарству надлежном за послове социјалне заштите до 31. јануара 2021. године доставио план инвестиција и опремања за наредну 2022. годину, односно до 30. новембра 2021. године захтеве за санацију и текуће одржавање објеката за наредну 2022. годину који се финансирају из буџета Републике Србије, што није у складу са одредбама члана 2 ст. 2 и 3 Правилника о критеријумима за доделу средстава за изградњу, одржавање и опремање установа социјалне заштите.

Препорука број 2. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да за изградњу, одржавање и опремање установа социјалне заштите које се финансирају из буџета Републике Србије израђују и благовремено подносе план инвестиција и опремања, као и захтев за санацију и текуће одржавање објеката за наредну годину.

1.1.1.1 Власничка структура непокретности у којима Геронтолошки центар обавља делатност социјалне услуге домског смештаја

Увидом у Извештај о извршењу буџета за програмску активност 0005 – Обављање делатности установама социјалне заштите у периоду од 1. 1. 2022. до 31. 12. 2022. године и Извештај о извршењу буџета за програмску активност 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите у периоду од 1.1.2022. до 31.12.2022. године установљено је да је Геронтолошки центар извршио издатке за капитално одржавање зграда и објеката у износу од 13.435 хиљада динара. *Издаци за капитално одржавање зграда и објеката извршавани су у износу од 10.148 хиљада динара из буџета Републике Србије*, док су изаци у износу од 3.287 хиљада динара извршавани из буџета Аутономне Покрајине Војводине.

Геронтолошки центар делатност услуге домског смештаја, сагласно одредби члана 51 став 1 Статута Геронтолошког центра „Сомбор“, обавља у објекту у Сомбору у улици Првوماјски булевар бб у којем је смештена Радна јединица „Дом пензионера“, у својини Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, као и у објекту у Сомбору у улици Апатински пут у којем је смештена Радна јединица „Дом за негу и стара лица“ у својини Аутономне Покрајине Војводине.

На објектима у Сомбору у улици Првوماјски булевар бб, који се налази на катастарској парцели број 8138/1, у листу непокретности бр. 7561 К.О. Сомбор 1 *уписано је право приватне својине Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање у 1/1 дела*. Геронтолошки центар делатност услуге домског смештаја у овим објектима обавља на основу Уговора о давању непокретности на коришћење број:237-243-05/17-18 од 3. априла 2018. године. Непокретности које су предмет уговора дају се на коришћење *без накнаде*. Као корисник непокретности, *Геронтолошки центар је дужан да сноси трошкове редовног и инвестиционог одржавања, као и адаптације предметних некретнина*, уз претходно писану сагласност власника (члан 4 ст. 3 и 4 наведеног уговора). Уговор о давању непокретности на коришћење закључен је на време од пет година уз могућност продужења.

Већ је напоменуто да се средства за изградњу, одржавање и опремање установа социјалне заштите које се финансирају из буџета Републике Србије, сагласно члану 211 став 1 Закона о социјалној заштити, обезбеђују у буџету Републике Србије. У законима о буџету Републике Србије, у оквиру Програма 0902 – Социјална заштита - Програмска активност 0005: Обављање делатности установа социјалне заштите и Програмска активност 0015: Подршка раду установама социјалне заштите одобравају се апропријације на конту економске класификације 511 – Зграде и грађевински објекти. У оквиру ове апропријације обезбеђују се средства и за капитално одржавање зграда и објеката које користе установе социјалне заштите. Са друге стране, у финансијским плановима ових установа планирају се средства за издатке на истој економској класификацији који се финансирају из републичког буџета. *Средства за ове издатке одобравају се у републичком буџету без обзира на то да ли су некретнине (зграде и грађевински објекти) које користе установе социјалне заштите, из Уредбе о мрежи установа социјалне заштите, у јавној или приватној својини.*

Одредбом члана 3 став 2 Закона о јавној својини прописано је да ствари организација обавезног социјалног осигурања нису предмет јавне својине. Републички фонда за пензијско и инвалидско осигурање је једна од четири организације обавезног социјалног осигурања. Овакво законско решење није било предвиђено у Предлогу

закона о јавној својини који је у скупштинску процедуру упутила Влада, већ је као законско решење прихваћено у току скупштинске расправе.

Правна одрживост и економска оправданост решења садржаног у одредби члана 3 став 2 Закона о јавној својини упитна је са становишта *система јавних прихода* као извора средстава из којих се финансирају корисници јавних средстава, укључујући и организације обавезног социјалног осигурања. Сагласно одредби члана 2 тачка 13) Закона о буџетском систему, јавни приходи су сви приходи остварени обавезним плаћањима пореских обвезника, правних и физичких лица која користе одређено јавно добро или јавну услугу, као и сви други приходи које остварују корисници буџетских средстава и средстава организација за обавезно социјално осигурање. Сагласно одредби члана 14 став 1 тачка 2) Закона о буџетском систему доприноси за обавезно социјално осигурање јесу врста јавног прихода. Организацијама обавезног социјалног осигурања, сагласно одредби члана 26 тачка 1) Закона о буџетском систему, припадају доприноси за обавезно социјално осигурање. Врсте доприноси за обавезно социјално осигурање, обвезници доприноса, основице доприноса, стопе доприноса, начин обрачунавања и плаћања доприноса, као и друга питања од значаја за утврђивање и плаћање доприноса за обавезно социјално осигурање уређена су Законом о доприносима за обавезно социјално осигурање¹⁸. *Имајући у виду наведено, оправдано се може поставити питање правне и економске одрживости законског решења да се на средствима прибављеним из јавних прихода установљава право својине.*

У поступку ревизије утврђено је и да је Геронтолошки центар, као корисник непокретности у улици Првوماјски булеват бб у својини Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање по основу Уговора о давању непокретности на коришћење број: 237-243-05/17-18 од 3. априла 2018. године, са Домом здравља „Др. Ђорђе Лазић“ из Сомбора закључио Уговор о пословно-техничкој сарадњи број: 904/2019 од 1. октобра 2019. године и Уговор о пословно-техничкој сарадњи број: 1098/2022 од 1. октобра 2019. године. Уговори су закључени уз сагласност коју је дала директорка Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, што није у складу са одредбом члана 1 став 2 Правилника о располагању непокретностима Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, којом је уређено да о располагању непокретностима одлучује Управни одбор.

Предмет Уговора о пословно-техничкој сарадњи је *уступање дела простора* у објекту у улици Првوماјски булеват бб у површини од 160м² за обављање здравствене делатности у амбуланти. Дом здравља се обавезује да за *уступљени простор обезбеди услугу опште здравствене заштите* корисницима Геронтолошког центра са три специјалисте опште медицине. Право својине Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање као јавно - правног ентитета, са једне стране, омогућило је да Геронтолошки центар као други јавно - правни ентитет не наплаћује приход као непореских приход настао употребом јавних средстава на принципу готовинске основе. Са друге стране, Геронтолошки центар услугу домског смештаја, која сагласно одредби члана 51 став 1 Закона о социјалној заштити подразумева и здравствену заштиту, услугу опште здравствене заштите корисницима Геронтолошког центра пружа без заснивања радног односа са специјалистима опште медицине којих има на евиденцији незапослених лица код Националне службе за запошљавање.

Непокретности у улици Првوماјски булеват бб у Сомбору, у којој је смештена Радна јединица „Дом пензионера“, посебно објекат два (тзв. Ламела 2), у знатној мери су

¹⁸ „Службени гласник Републике Србије“, бр. 84/04...95/18

девастирани у грађевинском смислу. То се посебно односи на приземље и трећи спрат објекта два (тзв. Ламеле 2), који су из тог разлога ван функције. Ово за последицу има знатно редуциран капацитет установе, што није у складу са процесом демографског старења становништва. Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, власник непокретности, не издваја средства за капитално одржавање објекта чији је власник. Са друге стране, ови објекти већ дужи низ година нису обухваћени пројектима реконструкције од Министарства за јавна улагања.

Скретање пажње

Потребно је да надлежни органи размотре правну одрживост и економску оправданост одредбе члана 3 став 2 Закона о јавној својини којом је прописано да ствари организација обавезног социјалног осигурања нису у јавној својини.

1.1.2 Доношење интерног акта којим су ближе уређени послови јавних набавки

У поступку ревизије је извршен увид у Правилник о ближе уређивању поступка јавне набавке број: 1070/2020 од 17. новембра 2020. године, који је донео директор Геронтолошког центра.

Сагласно одредби члана 49 став 2 Закона о јавним набавкама уређено да је наручилац дужан да посебним актом ближе уреди начин планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци (начин комуникације, правила, обавезе и одговорност лица и организационих јединица), начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга.

Одредбом члана 32 став 1 тачка 8) Статута Геронтолошког центра „Сомбор“ Сомбор број: 41/18 од 26. јануара 2018. године прописано је да Управни одбор доноси опште акте у складу са законом.

Откривена неправилност: Правилник о ближе уређивању поступка јавне набавке број: 1070/2020 од 17. новембра 2020. године донео је директор Геронтолошког центра, што није у складу са чланом 32 став 1 тачка 8) Статута Геронтолошког центра „Сомбор“ Сомбор број: 41/18 од 26. јануара 2018. године, којима је прописано да опште акте установе, у складу са законом, доноси Управни одбор.

Препорука број 3. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да интерни акт којим се ближе уређују поступци јавних набавки донесе Управни одбор.

1.1.3 Планови набавки на које се не примењује закон

У поступку ревизије увидом у Правилник о ближе уређивању поступка јавне набавке број: 1070/2020 од 17. новембра 2020. године одредбом чланом 49 ст. 2 и 3 уређено да план јавних набавки и план набавки на које се не примењује Закон о јавним набавкама доноси одговорно лице – директор установе. Међутим, без обзира на то што је овим одредбама интерног акта уређено да план јавних набавки доноси директор установе, у поступку ревизије установљено је да је планове набавки за 2021. и 2022. годину и њихове измене усвојио Управни одбор на предлог директора сагласно одредби члана 25 став 1 тачка 9) Статута Геронтолошког центра „Сомбор“ Сомбор број: 41/18 од 26. јануара 2018. године. Из наведеног се закључује да интерни акт субјекта ревизије није у сагласности са Статутом. С обзиром на то да је Правилник о ближе уређивању

поступка јавне набавке број: 1070/2020 од 17. новембра 2020. године донет од ненадлежног органа, у поступку ревизије се нисмо бавили питањем неусаглашености овог акта са Статутом Геронтолошког центра „Сомбор“ Сомбор.

Одредбом члана 32 став 1 тачка 1) Статута Геронтолошког центра „Сомбор“ Сомбор број: 41/18 од 26. јануара 2018. године прописано је да Управни одбор утврђује пословну политику установе.

Откривена неправилност: Планови набавки на које се не примењује закон за 2021. и 2022. годину донео је директор Геронтолошког центра, што није у складу са одредбом члана 32 став 1 тачка 1) Статута Геронтолошког центра „Сомбор“ Сомбор број: 41/18 од 26. јануара 2018. године, којом је прописано да Управни одбор као орган управљања утврђује пословну политику установе.

Препорука број 4. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да планове набавки на које се не примењује закон доноси Управни одбор.

1.2 Контролне активности

1.2.1. Контролне активности у вези са пословима набавки

У поступку ревизије извршен је увид у Правилник о ближе уређивању поступка јавне набавке (у даљем тексту: Правилник). Наведени Правилник донет је на основу члана 49 став 2 Закона о јавним набавкама и члана 41 Статута Геронтолошког центра Сомбор. Правилником је ближе уређен поступак набавке унутар Геронтолошког центра, начин планирања, спровођења поступка јавне набавке, праћење и извршење уговора о јавној набавци, начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга.

Чланом 41 Правилника уређено је да за набавке на које се Закон не примењује установа **може** да донесе годишњи план набавки на које се закон не примењује. Такође чланом 94 истог Правилника уређено је да одговорно лице **може** одредити лице за праћење извршења конкретног уговора о јавној набавци у зависности од врсте предмета набавке и стручног образовања из области која је предмет набавке, а у складу са актом о организацији и систематизацији послова. Наведене одредбе Правилника, имајући у виду коришћење појма „може“, у правно – техничком смислу јесу одредбе диспозитивног карактера и не могу се сматрати одредбама којима се ближе уређује питање доношење плана набавки на којој се закон не примењује и праћење извршење уговора о јавној набавци.

Одредбом члана 49 став 2 Закона о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да посебним актом **ближе** уреди начин планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци (начин комуникације, правила, обавезе и одговорност лица и организационих јединица), начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга.

Откривена неправилност: Геронтолошки центар је одредбама чл 41 и 94 Правилника о ближе уређивању поступака јавних набавки, које су диспозитивног карактера, уредио могућност доношења годишњег плана набавки на које се закон не примењује и могућност одређивања лица за праћење извршења уговора о јавној набавци, што није у складу са одредбом члана 49 став 2 Закона о јавним набавкама.

Препорука број 5. Препоручујемо одговорним лицима Геронтолошког центра да се интерним актом ближе уреде питања у вези са пословима јавних набавки без коришћења диспозитивних норми којима се даје могућност за уређивање неког питања у вези са пословима набавки.

1.2 Интерна ревизија

Корисници јавних средстава, у складу са одредбом члана 82 Закона о буџетском систему, успостављају интерну ревизију.

Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору¹⁹ (у даљем тексту: Правилник) прописани су заједнички критеријуми за организовање, стандарди, методолошка упутства за поступање и извештавање интерне ревизије и ближе уређени послови интерне ревизије код корисника јавних средстава. За успостављање и обезбеђење услова за адекватно функционисање интерне ревизије одговоран је руководиоца корисника јавних средстава. У поступку ревизије је утврђено да Геронтолошки центар није успоставио интерну ревизију.

Одредбама члана 5 став 3 Правилника прописано је да код индиректних корисника буџетских средстава Републике Србије који нису успоставили интерну ревизију на један од начина прописаних чланом 3 овог правилника, послове интерне ревизије врши јединица за интерну ревизију, надлежног директног корисника буџетских средстава, у складу са сопственим планом рада.

У оквиру Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, као директног буџетског корисника, образована је Група за интерну ревизију. Група за интерну ревизију ресорног министарства донела је Повељу интерне ревизије²⁰ и Етички кодекс интерне ревизије²¹.

Налаз: Геронтолошки центар, као индиректни корисник средстава буџета Републике Србије, није успоставио интерну ревизију на један од начина прописаних чланом 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору. Сагласно члану 5 став 3 истог Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору, послове интерне ревизије за Геронтолошки центар обавља Група за интерну ревизију Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

¹⁹ „Сл. гласник РС“, бр. 99/11 и 106/13

²⁰ Број: 021-00-00046/2020-08, од 6. фебруара 2020. године и Број: 401-00-1810/2022-08, од 7. новембра 2022. године

²¹ Број: 021-00-00047/2020-08, од 6. фебруара 2020. године и Број: 401-00-1811/2022-08, од 7. новембра 2022. године

Прилог 2 – Набавке добара, услуга и радова

2.1 Преглед вредности планираних јавних набавки за 2021. и 2022. годину

Преглед планираних јавних набавки за 2021. годину, у коме су искључене набавке добара и услуга за које је предвиђено спровођење централизованог поступка, дат је у следећој табели:

Табела број 3: Преглед вредности планираних и узоркованих јавних набавки за 2021. годину

(у динарима)

Укупна процењена вредност набавки без ПДВ-а	Укупна процењена вредност узоркованих набавки без ПДВ-а	Укупна процењена вредност добара без ПДВ-а	Укупна процењена вредност узоркованих набавки добара без ПДВ-а	Укупна процењена вредност услуга без ПДВ-а	Укупна процењена вредност узоркованих набавки услуга без ПДВ-а	Укупна процењена вредност радова без ПДВ-а	Укупна процењена вредност узоркованих набавки радова без ПДВ-а
1	2	3	4	5	6	7	8
39.162.878	25.287.878	28.746.211	17.787.878	/	/	10.416.667	7.500.000
	65%		61%				72%

Преглед планираних јавних набавки за 2022. годину, у коме су искључене набавке добара и услуга за које је предвиђено спровођење централизованог поступка, дат је у следећој табели:

Табела број 4: Преглед вредности планираних и узоркованих јавних набавки за 2022. годину

(у динарима)

Укупна процењена вредност набавки без ПДВ-а	Укупна процењена вредност узоркованих набавки без ПДВ-а	Укупна процењена вредност добара без ПДВ-а	Укупна процењена вредност узоркованих набавки добара без ПДВ-а	Укупна процењена вредност услуга без ПДВ-а	Укупна процењена вредност узоркованих набавки услуга без ПДВ-а	Укупна процењена вредност радова без ПДВ-а	Укупна процењена вредност узоркованих набавки радова без ПДВ-а
1	2	3	4	5	6	7	8
99.886.784	85.465.572	98.203.451	85.465.572	/	/	1.683.000	/
	86%		87%		/		

2.2 Објављивање на интернет страници наручиоца

Одредбом члана 49 став 3 Закона о јавним набавкама прописано је су наручиоци дужни да интерни акт објаве на својој интернет страници.

Откривена неправилност: Геронтолошки центар није објавио на својој интернет страници Правилник о ближем уређивању поступка јавне набавке број: 1070/2020 од 17. новембра 2020. године, што није у складу са одредбом члана 49 став 3 Закона о јавним набавкама.

Одредбом члана 88 став 3 Закона о јавним набавкама прописано је да план јавних набавки и све његове касније измене или допуне, наручилац објављује на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници у року од десет дана од дана доношења.

Такође, Правилником о ближем уређивању поступка јавне набавке број: 1070/2020 од 17. новембра 2020. године чланом 54 став 4 прописано је да се план набавки објављује и на интернет страници наручиоца.

Откривена неправилност: Геронтолошки центар није објавио на својој интернет страници планове јавних набавки, што није у складу са одредбом члана 88 став 3 Закона о јавним набавкама и чланом 54 став 4 Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке број: 1070/2020 од 17. новембра 2020. године, којима је прописано да план набавки и све његове измене или допуне наручилац објављује и на својој интернет страници у року од 10 дана од дана доношења.

Препорука број 6. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да по доношењу интерног акта од стране Управног одбора и планова јавних набавки, исте објаве и на интернет страници Геронтолошког центра.

2.3 Опште напомене у вези са обезбеђивањем конкуренције у поступцима јавних набавки спроведеним у Геронтолошком центру

Један од показатеља перформанси јавних набавки, према становишту Управе за јавне набавке, јесте просечан број понуда по поступку јавне набавке. Просечан број понуда по закљученом уговору у поступцима јавних набавки за 2021. и 2022. годину је 2,5 понуда²². Мали број просечно поднетих понуда у узрокованим набавкама Опште болнице доводи у питање остваривање принципа „вредности за новац“ који може бити задовољен само у условима постојања конкуренције. У вези са обезбеђивањем конкуренције у узоркованим јавним набавкама, закључујемо да није обезбеђен задовољавајући ниво конкуренције.

У узоркованим јавним набавкама за 2021. годину, које чине 65% укупне процењене вредности планираних набавки, просечно је поднето 2 понуде по једном поступку јавне набавке.

Преглед броја понуда у сваком од узоркованих поступака јавних набавки и добављача са којима су закључени додељени уговори у поступцима јавних набавки, дат је у следећој табели.

Табела број 5: Преглед узоркованих јавних набавки у 2021. години

(у динарима)

Број јавне набавке из Плана јавних набавки и назив јавне набавке	Предмет јавне набавке добра/ радови/ услуге	Процењена вредност	Назив партије и процењена вредност партије уколико је јавна набавка обликована по партијама	Број понуда	Број и датум закључења оквирног споразума/уговора и назив добављача
1	2	3	4	5	6
0001 Гориво за моторна возила	добра	1.500.000	/	Две	Уговор број 558-09/2021 од 2.8.2021. године, „Кнез Петрол доо, Београд
0002 Енергенти – набавка пелета	добра	2.954.545	/	Четири	Уговор број 790-09/21 од 5.10.2021. године, „Соле Комерц доо, Београд

²² Управа за јавне набавке – правни претходник Канцеларије за јавне набавке, Извештај о јавним набавкама у Републици Србији за период 1.1.2022. – 31.12.2022. године од 31. марта 2023. године, стр. 4

*Извештај о ревизији правилности пословања Геронтолошког центра „Сомбор“,
Сомбор у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова у 2021. и 2022. години
и остваривање и распоред прихода у 2022. години*

0003 Санација система грејања, санација мокрих чворова и израда система вентилације и климатизације кухиње	радови	7.500.000	/	Једна	Уговор број 244-09/2021 од 17.5.2021. године Група понуђача „Intec“ доо, Нови Сад и „Нео инжењеринг“ доо Ветерних
0006 Опрема за вешерај и кухињу	добра	13.333.333	/	Једна	Уговор број 510-08/2021 од 19.7.2021. године, „Технобиро – инжењеринг“ доо Нови Сад

У узоркованим јавним набавкама за 2022. годину, које чине 86% укупне процењене вредности планираних набавки просечно је поднето 1,2 понуда по једном поступку јавне набавке.

Преглед броја понуда у сваком од узоркованих поступака јавних набавки и добављача са којима су закључени додељени уговори у поступцима јавних набавки, дат је у следећој табели.

Табела број 6: Преглед узоркованих јавних набавки у 2022. години

(у динарима)					
Број јавне набавке из Плана јавних набавки и назив јавне набавке	Предмет јавне набавке добра/ радови/ услуге	Процењена вредност	Назив партије и процењена вредност партије уколико је јавна набавка обликована по партијама	Број понуда	Број и датум закључења оквирног споразума/уговора и назив добављача
1	2	3	4	5	6
0001 Материјал за исхрану	добра	43.888.332	/	Једна	Уговор број 840-08/2022 од 25.7.2022. године „Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, „Плодови Пак“ доо Ковин
0002 Електрична енергија	добра	21.818.182	/	Једна	Уговор број 383-09/2022 од 13.5.2022. године, „ЈП ЕПС“ Београд
0004 Гориво за моторна возила	добра	1.500.000	/	Једна	Уговор број 710-08/2022 од 2.8.2022. године, „Кнез Петрол“ доо, Београд

*Извештај о ревизији правилности пословања Геронтолошког центра „Сомбор“,
Сомбор у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова у 2021. и 2022. години
и остваривање и распоред прихода у 2022. години*

(у динарима)					
Број јавне набавке из Плана јавних набавки и назив јавне набавке	Предмет јавне набавке добра/ радови/ услуге	Процењена вредност	Назив партије и процењена вредност партије уколико је јавна набавка обликована по партијама	Број понуда	Број и датум закључења оквирног споразума/уговора и назив добављача
1	2	3	4	5	6
0005 Лекови и санитетски материјал	добра	2.217.391	Партија 1 – Лекови – 909.091	Две	Уговор број 266-10/22 од 22.4.2022. године „Фармалогист“ доо Београд;
			Партија 2 – Санитетски материјал – 1.217.391	Две	Уговор број 266-12/22 од 22.4.2022. године „Медицински депо плус“ доо, Нови Сад
			Партија 3 – Галенски лекови – 90.909	Једна	/
0006 Материјал за одржавање хигијене	добра	6.000.000	/	Једна	Уговор број 700-09/2022 од 10.08.2022. године „Медицински депо плус“ доо Нови Сад
0008 Медицинска опрема - опрема за физикалну терапију	добра	2.291.667	/	Једна	Уговор број 125-08/2022 од 25.2.2022. године „Ортопедија МЦ“ доо Београд
0011 Опрема за кухињу	добра	3.750.000	/	Једна	Уговор број 183-08/2022 од 17.3.2022. године Група понуђача „Технобиро – инжењеринг“ доо Нови Сад и „Winterhalter gastronom уи., доо Београд
0013 Енергенти – набавка пелета	добра	4.000.000	/	Једна	Уговор број 1044-08/2022 од 3.11.2022. „Beta corn“ доо Сомбор

Скретање пажње

Имајући у виду просечан број поднетих понуда у узоркованим набавкама у односу на просечан број поднетих понуда у јавном сектору, Геронтолошки центар није обезбедио задовољавајући ниво конкуренције.

2.4 Процењена вредност јавних набавки

У поступку ревизије у оквиру спроведених јавних набавки Геронтолошког центра у току 2021. и 2022. године, тестирано је да ли је Геронтолошки центар процењеној вредности јавних набавки заснивао и на спроведеном испитивању, односно истраживању тржишта предмета јавне набавке и да ли је ово испитивање спроведено у складу са прописима. Одговорна лица Геронтолошког центра у току поступка ревизије нису пружила доказе да су процењене вредности јавних набавки у време планирања истих, биле засноване и на претходном испитивању и истраживању тржишта предмета јавне набавке.

Одредбом члана 29 став 1 Закона о јавним уређено је да процењена вредност предмета јавне набавке мора да буде објективна, заснована на спроведеном испитивању и истраживању тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и сл. и мора да буде валидна у време покретања поступка.

Откривена неправилност: Геронтолошки центар није приликом израде планова набавки за 2021. и 2022. годину утврђивао процењеној вредности предмета набавки и на основу истраживања тржишта предмета јавне набавке, што није у складу чланом 29 став 1 Закона о јавним набавкама.

Препорука број 7. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да предузму мере да се процењена вредност јавних набавки заснива и на истраживању тржишта које је документовано како би се обезбедила објективна процена вредности јавних набавки приликом усвајања плана јавних набавки.

2.5 Објављивање на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа

У поступку ревизије, увидом у одабрани узорак јавних набавки Геронтолошког центра за 2021. и 2022. годину чија процењена вредност једнака или већа од 5.000.000 динара и увидом у електронску базу јавних набавки²³ ЈП „Службени гласник“, утврђено је да нису објављивани позиви за подношење понуда на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа.

Табела број 7: Преглед узоркованих набавки чији позиви за подношење понуда нису објављени на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа

(у динарима)			
Број и назив јавне набавке из 2021. године	Процењена вредност	Број и назив јавне набавке из 2022. године	Процењена вредност
1	2	3	4
0003 Санација система грејања, санација мокрих чворова и израда система	7.500.000	0006 Материјал за одржавање хигијене	6.000.000

²³ <https://javnenabavke.e-glasnik.rs/>

*Извештај о ревизији правилности пословања Геронтолошког центра „Сомбор“,
Сомбор у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова у 2021. и 2022. години
и остваривање и распоред прихода у 2022. години*

(у динарима)			
Број и назив јавне набавке из 2021. године	Процењена вредност	Број и назив јавне набавке из 2022. године	Процењена вредност
1	2	3	4
вентилације и климатизације кухиње			

Одредбом члана 105 став 8 Закона о јавним набавкама, уређено је да се огласи из става 1 тач. 1)-4) тог члана у поступцима јавних набавки чија је процењена вредност једнака или већа од 5.000.000 динара објављују и на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа, у форми за објављивање која ће бити доступна на Порталу јавних набавки.

Откривена неправилност: У делу јавних набавки спроведених у 2021. и 2022. години, чија је процењена вредност изнад пет милиона динара, јавни позиви нису објављени на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа, што није у складу са одредбом члана 105 став 8 Закона о јавним набавкама.

Препорука број 8. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да огласе у поступцима јавних набавки чија је процењена вредност једнака или већа од 5.000.000 динара објављују и на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа.

2.6 Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује за 2021. годину и 2022. годину

У поступку ревизије тестирано је 11 набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује. Одабир узорка извршен је на основу табеларног прегледа набавки на које се закон не примењује, потписане од директора установе. У наставку је дат табеларни преглед ревидираних поступака набавки на које се законе не примењује а које су спроведене у 2021. и 2022.години.

Табела број 8: *Преглед ревидираних поступака набавки у 2021. и 2022.години*
(у динарима)

Редни број	Предмет набавке	Врста предмета набавке	Процењена вредност набавке без ПДВ-а	Вредност закљученог уговора без ПДВ-а	Број и датум закључења уговора	Назив добављача
1	3	4	5	6	7	9
1.	Канцеларијски намештај	добра	1.000.000	955.800	614-12/2021 од 20.07.2021.	Технобиро-инжењеринг доо
2.	Рачунарска опрема	добра	1.000.000	985.900	616-12/2021 од 16.07.2021	Технобиро-НС доо
3.	Систем за видео надзор	добра	916.666	916.160	635-10/2021 од 26.07.2021.	Технобиро-НС доо
4.	Текстилни материјал	добра	1.000.000	999.250	511-10/2021 од 28.06.2021	Новитет доо
5.	Замена равете-прва фаза	услуга	833.333	830.785	874-11/2021 од 28.09.2021.	AZ group doo
6.	Административни материјал-хтз опрема за заполомене	добра	958.333	927.300	134-08/2022 од 01.03.2022.	Технобиро-инжењеринг доо
7.	Административни материјал-одећа и	добра	825.000	824.000	135-09/2022 од 01.03.2022.	Технорад-инокс доо

*Извештај о ревизији правилности пословања Геронтолошког центра „Сомбор“,
Сомбор у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова у 2021. и 2022. години
и остваривање и распоред прихода у 2022. години*

Редни број	Предмет набавке	Врста предмета набавке	Процењена вредност набавке без ПДВ-а	Вредност закљученог уговора без ПДВ-а	Број и датум закључења уговора	Назив добављача
1	3	4	5	6	7	9
	обућа за кориснике					
8.	Санација мокрих чворова-купатила	радови	2.916.667	2.854.280	133-09/2022 од 17.03.2022.	Теодоровић доо
9.	Софтверска апликација	добра	1.000.000	998.000	448-09/2022 од 19.07.2022.	Алгоритам доо
10.	Опрема и намештај за мушке и женске фризерске салоне	добра	833.333	830.000	737-09/2022 од 02.08.2022.	Столарија Бубњевић
11.	Замена спољашње расвете	услуга	2.750.000	2.739.320	697-10/2022 од 19.07.2022	Сомборелектро доо Сомбор
	Укупно		14.033.333	13.860.795		

Основи за изузеће од примене Закона о јавним набавкама прописани су одредбама чл. 11-15 и 27 Закона о јавним набавкама. Осим тога, спровођење набавки на које се закон не примењује уређено је и одредбама чл. 41-45 Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке Геронтолошког центра.

На одабраном узорку, у поступку ревизије, утврђено је да је запослени задужен за послове јавне набавке сачињавао записнике о истраживању тржишта који не садрже све податке како је то прописано одредбом члана 44 Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке Геронтолошког центра број: 1070/2020 од 17. новембра 2020. године. Записници о истраживању тржишта за одабрани узорак не садрже датум и време обављања свих радњи у току набавке, податке добијене од контактираних понуђача као ни податке о најповољнијем понуђачу. На основу увида у записнике који нису садржали податке прописане интерним актом, нисмо се уверили да је у поступцима набавки на које се не примењује Закон о јавним набавкама поштовано начело конкуренције.

Одредбом члана 27 став 2 Закона о јавним набавкама прописано је да се у поступцима набавки на које се закон не примењује примењују се начела тог закона, на начин који је примерен околностима конкретне набавке.

Одредбом члана 44 наведеног правилника прописано је да је запослени задужен за послове јавне набавке дужан да истражи тржиште и сачини записник који треба да садржи следеће податке: датум и време обављања свих радњи у току набавке, списак потенцијалних понуђача према сазнању лица задуженог за набавку, списак контактираних понуђача, податке добијене од контактираних понуђача, податке о најповољнијем понуђачу и потпис лица које је спроводило истраживање тржишта.

Откривена неправилност: Геронтолошки центар није вршио набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује на начин да је обезбеђена конкуренција као једно од начела Закона о јавним набавкама, што није у складу са одредбом члана 27 став 2 Закона о јавним набавкама, а у вези са чланом 44 Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке Геронтолошког центра број: 1070/2020 од 17. новембра 2020. године.

Препорука број 9. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује врше у складу са начелом обезбеђивања конкуренције и интерним актом.

Увидом у План набавки на које се закон не примењује за 2022. годину установљено је да је Геронтолошки центар исказао потребе за набавком хтз опрема за запослене (медицинске блузе, медицинске панталоне и кломпе) и одеће и обуће за кориснике домског смештаја (пиџаме и папуче). Процењена вредност набавке за аминистративни материјала - хтз опрема за запослене утврђена је у износу од 958 хиљада динара без ПДВ-а, док је процењена вредност за набавку аминистративног материјала - одећа и обућа за кориснике утврђена у износу од 825 хиљада динара без ПДВ-а. Према објашњењу одговорних лица, наведене набавке су садржане у Плану набавки на које се закон не примењује за 2022. годину сагласно члану 27 став 1 тачка 1) Закона о јавним набавкама којом је прописано да се одредбе тог закона не примењују на набавку добара, услуга и спровођење конкурса за дизајн чија је процењена вредност мања од 1.000.000 динара.

У поступку ревизије утврђено је да је Геронтолошки центар у 2022. години закључио Уговор број 134-08/2022 од 1. марта 2022. године за набавку аминистративног материјала - хтз опрема за запослене са добављачем „Технобиро - инжењеринг“ доо Нови Сад, уговорене вредности 927 хиљада динара без ПДВ-а. Поред тога, са добављачем „Технорад-инокс“ доо из Новог Сада закључен је и Уговор број 135-09/2022 од 1. марта 2022. године за набавку аминистративног материјала - одећа и обућа за кориснике уговорене вредности 824 хиљада динара без ПДВ-а. Установљено је да су добављачи Технобиро - инжењеринг“ доо Нови Сад и Технорад-инокс“ доо из Новог Сада са истим седиштем у Новом Саду са адресом Булевар ослобођења број 3, као и да им је исто одговорно лице.

У поступку ревизије, увидом у Образац понуде број 420 од 19. фебруара 2022. године за набавку аминистративног материјала - хтз опрема за запослене и Образац понуде број 37 од 21. фебруара за набавку аминистративног материјала - одећа и обућа за кориснике домског смештаја, утврђено је да се ради о предметима набавки који представљају функционалну и објективну одредиву целину. На тај начин, функционално обједињени предмет јавне набавке, чија укупна процењена вредност износи 1.7833.333 хиљада динара подељен је у две појединачне набавке чија је укупна процењена вредност у 2022. години мања од 1.000.000 динара, уместо да спроведе поступак јавне набавке који је обликован по партијама.

Одредбом члана 27 став 1 тачка 1 Закона о јавним набавкама уређено је да наручиоци нису обавезни да примењују одредбе овог закона на набавке чија процењена вредност на набавку добара, услуга и спровођење конкурса за дизајн, чија је процењена вредност мања од 1.000.000 динара и набавку радова чија је процењена вредност мања од 3.000.000 динара. Сагласно одредби члана 29 став 3 истог закона, наручилац одређује предмет јавне набавке на начин да представља техничку, технолошку, функционалну и другу објективно одредиву целину.

Одредбом члана 57 Закона о буџетском систему прописано је да уговори о набавци добара, финансијске имовине, пружању услуга или извођењу грађевинских радова које закључују индиректни корисници буџетских средстава морају бити закључени у складу са прописима који регулишу јавне набавке.

Откривена неправилност: Геронтолошки центар је преузео обавезе и извршио расходе за набавку аминистративног материјала - хтз опрема за запослене и за набавку аминистративног материјала - одећа и обућа за кориснике домског смештаја у укупном износу од 1.751.300 динара закључивањем уговора за које није спроведен поступак јавне набавке због тога што је функционално обједињени предмет јавне набавке подељен у

две набавке чија је процењена вредност мања од 1.000.000 динара, што није у складу са одредбом члана 29 став 3 Закона о јавним набавкама. На тај начин, закључивање уговора супротно овом пропису није у складу са одредбом члана 57 Закона о буџетском систему.

Препорука број 10. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да за набавке које представљају техничку, технолошку, функционалну и другу објективно одредиву целину, чија процењена вредност прелази праг до којег се не примењује Закон о јавним набавкама, спроведе поступак јавне набавке.

Прилог 3 – Остваривање и распоред прихода

3.1 Правна регулатива финансирања геронтолошких центара као установа социјалне заштите и корисника јавних средстава

Геронтолошки центар као установа социјалне заштите јесте корисник јавних средстава. Актом министра надлежног за послове финансија²⁴, овај ентитет је евидентиран као индиректни корисник средстава буџета Републике Србије, над којим оснивач преко Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања као директног корисника буџетских средстава врши законом утврђена права у погледу финансирања.

Систем финансирања установа социјалне заштите, тиме и установа социјалне заштите које пружају услуге домског смештаја, јесте комплексан систем. Комплексност овог система, са једне стране, проистиче из саме природе услуге домског смештаја. Домским смештајем, сагласно одредби члана 51 став 1 Закона о социјалној заштити, кориснику се обезбеђује становање, задовољење основних животних потреба и здравствена заштита. Ове установе оснивају се као установе за децу и младе или као установе за одрасле и старије кориснике. Са друге стране, сложеност финансирања установа социјалне заштите које пружају услуге домског смештаја, тиме и геронтолошких центара као установе за одрасле и старије кориснике, проистиче из чињенице да се установе домског смештаја финансирају из више извора.

Финансирање установа социјалне заштите уређено је Законом о социјалној заштити и подзаконским актима донетим на основу тог закона. Осим тога, финансирање ових установа *joш* увек је уређено и подзаконским актима донетим на основу претходно важећег Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана²⁵, без обзира на то што је одредбом члана 229 став 2 Закона о социјалној заштити прописано да ће се прописи потребни за спровођење тог закона донети у року од шест месеци од дана ступања на снагу тог закона. И поред протекла прописаног рока од шест месеци за доншење подзаконских аката, у примени су и даље Правилник о критеријумима и мерилима за утврђивање цена услуга у области социјалне заштите које финансира Република, као и Правилник о учешћу сродника у издржавању корисника права у социјалној заштити којим се уређују и средства за личне потребе лица која користе смештај.

Одредбама члана 22 ст. 1, 3, 4 и 6 Закона о социјалној заштити прописано је да се средства за обављање делатности социјалне заштите обезбеђују у буџету Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, као и вршењем делатности

²⁴ Правилник о Списку корисника јавних средстава „Сл. гласник РС“, бр. 130/21

²⁵ „Сл. гласник РС“, бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96, 29/2001, 84/2004, 101/2005 - др. закон и 115/2005

установа социјалне заштите. Установе социјалне заштите, уз претходно прибављену сагласност оснивача, могу обављати и другу врсту делатности сагласну основној делатности. Средства за обезбеђивање услуга социјалне заштите могу се прибављати и путем донација, као и уступањем имовине, оснивањем задужбина и фондација. У обезбеђивању средстава за пружање услуга социјалне заштите учествује и корисник. Обим и начин учешћа корисника у обезбеђивању средстава за пружање услуга социјалне заштите уређен је тим законом.

Основна делатност геронтолошких центара као установа за домски смештај финансира се из цене услуге и пружањем здравствених услуга. Цене услуге смештаја, сагласно одредбама члана 72 став 1 и члана 206 став 1 тачка 7) Закона о социјалној заштити, обезбеђују се из средстава корисника и њихових сродника, односно средстава других физичких и правних лица и из буџета Републике Србије. Корисник услуге, сагласно одредби члана 72 став 3 истог закона, учествује у плаћању услуге у складу са критеријумима које прописује министар надлежан за послове социјалне заштите. Одредбама члана 210 ст. 1 и 3 Закона о социјалној заштити прописује се начин и надлежност за утврђивање цена услуга социјалне заштите које се финансирају из буџета Републике Србије. Сагласно одредби става 1 наведеног члана, методологију формирања цена услуга социјалне заштите које се финансирају из буџета Републике Србије прописује Влада. У складу са прописаном методологијом, сагласно ставу 3 истог члана, цене услуга одређује министар надлежан за послове социјалне заштите. *У поступку ревизије утврђено је да није прописана методологија за формирање цена социјалне заштите.* Сагласно одредби члана 213 Закона о социјалној заштити, критеријуме и мерила за одређивање учешћа корисника у трошковима услуге социјалне заштите прописује министар надлежан за социјалну заштиту, односно надлежни орган аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, зависно од тога где се обезбеђују средства за финансирање услуге. Одредбом члана 214 став 3 истог закона прописано да се кориснику домског смештаја обезбеђују средства за личне потребе у износу који утврђује министар надлежан за социјалну заштиту прописом из члана 213 тог закона. *У поступку ревизије утврђено је да наведени критеријуми нису прописани, као и износ средстава за личне потребе корисника смештаја.*

Скретање пажње:

1. Скрећемо пажњу на то да сагласно одредби члана 210 став 1 Закона о социјалној заштити, Влада није прописала методологију формирања цена услуга социјалне заштите које се финансирају из буџета Републике Србије.
2. Министар надлежан за послове социјалне заштите није, сагласно одредби члана 213 и одредби члана 214 став 3 Закона о социјалној заштити, прописао критеријуме и мерила за одређивање учешћа корисника у трошковима услуге социјалне заштите и о утврђивању средстава за личне потребе лица која користе смештај. Ова околност има за последицу примену Правилника о критеријумима и мерилима за утврђивање цена услуга у области социјалне заштите које финансира Република („Службени гласник РС“, бр. 15/92, ... 8/2011) и Правилника о учешћу сродника у издржавању корисника права у социјалној заштити („Службени гласник РС“, бр. 36/93 ... 10/06) протеком рока од шест месеци за доношење наведених прописа, прописаног одредбом члана 229 став 2 Закона о социјалној заштити.

Средства за изградњу, одржавање и опремање установа социјалне заштите које се финансирају из буџета Републике Србије, сагласно одредби члана 211 став 1 Закона о социјалној заштити, обезбеђују се у буџету Републике Србије. Више детаља у вези са планирањем средстава за изградњу, одржавање и опремање установа социјалне заштите, као и у вези са власничком структуром непокретности у којима се обавља делатност социјалне услуге домског смештаја, садржано је у делу извештаја 1.1.1 *Процена обима прихода и обима расхода и издатака у Финансијском плану Геронтолошког центра „Сомбор“ за 2022. годину.*

Финансирање социјалне заштите уређено је и Законом о играма на срећу. Одредбом члана 5 став 1 Закона о играма на срећу, између осталог, прописано је да се игре на срећу приређују и ради остваривања средстава која су приход буџета Републике Србије. Буџет Републике Србије значајан је извор финансирања делатности установа социјалне заштите. Одредбом члана 5 став 2 наведеног закона прописано је да се део средстава у износу од 40% остварених од приређивања игара на срећу, који је приход буџета Републике Србије, користи за финансирање, између осталог, установа социјалне заштите. Начин и критеријуме за расподелу ових наменских средстава из буџета Републике Србије утврђују надлежни министри. У том смислу министар надлежан за послове социјалне заштите донео је Правилник о расподели средстава за подршку рада установа социјалне заштите²⁶. Сагласно члану 2 наведеног правилника, средства прибављена у републичком буџету применом Закона о играма на срећу јесу наменски приход за додатну подршку установама социјалне заштите Одредбом члана 3 наведеног правилника прописано је да се средства за финансирање установа социјалне заштите распоређују на основу исказаних потреба установа социјалне заштите, за намене прописане истом одредбом.

Одредбама члана 206 ст. 3 и 5 Закона о социјалној заштити прописано је да установе за домски смештај чији оснивач је Република Србија, односно аутономна покрајина сачињавају годишњи програм рада на основу кога се врши финансирање и да сагласност на годишњи програм рада даје министарство надлежно за социјалну заштиту. Структуру, садржину и друга питања од значаја за сачињавање годишњег програма рада, сагласно ставу 4 истог члана, прописује министар надлежан за социјалну заштиту. У поступку ревизије утврђено је да није прописана структура, садржина и друга питања од значаја за сачињавање годишњег програма рада установа за домски смештај, као и да није дата сагласност надлежног органа.

Скретање пажње:

Министар надлежан за послове социјалне заштите није, сагласно одредби члана 206 став 4 Закона о социјалној заштити, прописао структуру, садржину и друга питања од значаја за сачињавање годишњег програма рада на основу кога се врши финансирање установа за домски смештај чији оснивач је Република Србија, односно аутономна покрајина.

3.2 Остварени текући приходи – konto 700000

Извештај о извршењу буџета је саставни део Завршног рачуна, како је то утврђено Правилником о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава и корисника средстава организација обавезног социјалног осигурања. Састављање извештаја се врши на обрасцу чији је назив Извештај

²⁶ „Сл. гласник РС“, бр. 38/21

*Извештај о ревизији правилности пословања Геронтолошког центра „Сомбор“,
Сомбор у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова у 2021. и 2022. години
и остваривање и распоред прихода у 2022. години*

о извршењу буџета – Образац 5. У Извештају о извршењу буџета исказују се подаци о укупно планираним и оствареним приходима и примањима по изворима финансирања, подаци о планираним расходима и издацима и коришћењу средстава по изворима финансирања и утврђује се укупан резултат пословања и резултат по изворима финансирања, као разлика између укупних прихода и примања и укупних расхода и издатака.

Геронтолошки центар је Управи за трезор у електронској форми кроз информациони систем за подношење финансијских извештаја, поднео:

- Извештај о извршењу буџета за програмску активност 0005 – Обављање делатности установама социјалне заштите у периоду од 1.1.2022. до 31.12.2022. године;
- Извештај о извршењу буџета за програмску активност 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите у периоду од 1.1.2022. до 31.12.2022. године.

Геронтолошки центар је у Извештају о извршењу буџета у периоду од 1. 1. 2022. до 31. 12. 2022. године – Образац 5 (ОП 5002) исказао остварене текуће приходе у укупном износу од 222.175 хиљада динара, од чега: 106.228 хиљада динара из средстава буџета Републике Србије (48%); 15.831 хиљада динара из буџета Аутономне Покрајине Војводине (7%); 33.499 хиљада динара из средстава ООСО (15%) и 66.617 хиљада динара из осталих извора (30%).

Табела број 9: Преглед текућих прихода по изворима финансирања остварених у 2022. години

(у хиљадама динара)

Програм - програмска активност/ Конто	Назив програма - програмске активности/ Конта	Износ остварених прихода у 2022. години				Из осталих извора	Укупно
		Приходи и примања из буџета					
		Републике	Аутономне покрајине	Општине / града	ООСО		
1	2	3	4	5	6	7	8=3+4+5 +6+7
0902-0005	Социјална заштита - Обављање делатности установа социјалне заштите	43.158	15.831	-	33.499	66.617	159.105
730000	Донације, помоћи и трансфери	-	15.831	-	-	-	15.831
740000	Други приходи	-	-	-	-	66.617	66.617
780000	Трансфери између буџетских корисника на истом нивоу	-	-	-	33.499	-	33.499
790000	Приходи из буџета	43.158	-	-	-	-	43.158
0902-0015	Социјална заштита – Подршка раду установа социјалне заштите	63.070	-	-	-	-	63.070
790000	Приходи из буџета	63.070	-	-	-	-	63.070

Извештај о ревизији правилности пословања Геронтолошког центра „Сомбор“, Сомбор у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова у 2021. и 2022. години и остваривање и распоред прихода у 2022. години

Програм - програмска активност/ Конто	Назив програма - програмске активности/ Конта	Износ остварених прихода у 2022. години				Из осталих извора	Укупно
		Приходи и примања из буџета					
		Републике	Аутономне покрајине	Општине / града	ОСО		
700000	Текући приходи	106.228	15.831	-	33.499	66.617	222.175

У поступку ревизије, према програмској класификацији, извршено је тестирање текућих прихода по свим изворима финансирања.

3.2.1 Програмска активност 0005: Обављање делатности установа социјалне заштите

3.2.1.1 Капитални трансфери од других нивоа власти – конто 733200

Геронтолошки центар је у Извештају о извршењу буџета 0902-0005 у периоду од 1. 1. 2022. до 31. 12. 2022. године – Образац 5 (ОП 5068) исказао остварене текуће приходе из буџета Аутономне Покрајине Војводине у износу од 15.831 хиљаду динара.

У поступку ревизије је извршен увид у узорковану документацију на основу које су остварени приходи по основу капиталних трансфера од других нивоа власти у корист нивоа Републике из извора Аутономне Покрајине Војводине и то: уговоре о додели новчаних средстава из буџета Аутономне Покрајине Војводине, финансијске и наративне извештаје о реализацији пројеката, уговоре о јавним набавкама, фактуре и изводе евиденционих рачуна.

Приходи из буџета Аутономне Покрајине Војводине су у току 2022. године остварени по основу закључених пет уговора са Покрајинским секретаријатом за социјалну политику, демографију и равноправност полова и то : Уговора о финансирању трошкова набавке новог котла, одговарајућих топлотних карактеристика, комплетан ремонт ложишта и ремонт пламено димних цеви број 139-401-6571/2022-05 од 08. септембра 2022; Уговора о финансирању трошкова набавке медицинске опреме број 139-401-7280/2022-01 од 27. децембра 2022.године; Уговора о финансирању трошкова набавке модула за електронске фактуре у оквиру рачуноводственог програма Алгоритам број 139-401-1218/2022-01 од 19. маја 2022. године; Уговора о финансирању трошкова набавке опреме и намештаја за мушке и женске фризерске салоне број 139-401-1217/2022-01 од 19. маја 2022. године и Уговора о финансирању трошкова замене спољне расвете број Број 139-401-1215/2022-01 од 19. маја 2022.

Геронтолошки центар је извештавао Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова о наменском трошењу средстава одређених овим уговорима и достављао финансијске и наративне извештаје о реализацији пројеката.

Налаз: Приходи остварени по основу капиталних трансфера од других нивоа власти у корист нивоа Републике из буџета Аутономне Покрајине Војводине остварени су у складу са закљученим уговорима.

3.2.1.2 Други приходи – Кonto 740000

Геронтолошки центар је у Извештају о извршењу буџета 0902-0005 у периоду од 1. 1. 2022. до 31. 12. 2022. године – Образац 5 (ОП 5069) исказао остварене друге приходе из осталих извора у износу од 66.617 хиљада динара.

Табела број 10: Преглед структуре кonto 740000 – други приходи

<i>(у хиљадама динара)</i>		
Кonto	Опис	Износ
742300	Споредне продаје добара и услуга	325
745100	Мешовити и неодређени приходи	66.292
740000	Укупно	66.617

У поступку ревизије извршен је увид у документацију везану за приходе који су остварени по основу споредне продаје добара и услуга и документацију у вези са остваривањем мешовитих и неодређених прихода.

Приходи остварени споредном продајом добара и услуга кonto – 742300

Геронтолошки центар је остварио приходе по основу обављања споредне продаје добара и услуга у укупном износу од 325 хиљада динара и то: по основу давања у закуп дела зграде за инсталирање банкомата и изнајмљивања сале у износу од 225 хиљада динара; на основу правоснажне и извршне пресуде у вези са закупом у износу 100 хиљада динара.

У поступку ревизије извршен је увид у уговор, фактуре са пратећом документацијом и изводе евиденционих рачуна у вези са остваривањем прихода од давања у закуп дела зграде - Дом пензионера, улици Првوماјски булевар број 1 за инсталирање банкомата, као и у вези са остваривањем прихода за услуге изнајмљивања сале у истом објекту.

У поступку ревизије је утврђено да је Геронтолошки центар, на основу Уговора о закупу број 37-12117 од 12. септембра 2017. године, остварио приходе од давања у закуп дела зграде у улици Првوماјски булевар број 1 у износу од 135 хиљада динара за инсталирање банкомата. Такође, утврђено је да је приход у износу од 90 хиљада динара остварен од изнајмљивања сале на основу фактуре бр. 22-360-000010 од 22. новембра 2022. године. Такође, достављен је и извод из Записника са седнице Управног одбора Геронтолошког центра Сомбор одржане дана 26. јануара 2018. године којом су утврђене цене услуга изнајмљивања простора по једном часу.

Увидом у одредбе члана 52 Статута Геронтолошког центра Сомбор“ Сомбор утврђено је да је непокретност у улица Првوماјски булевар број 1 предмет својине Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, као и да је приходи од издавања простора за инсталирање банкомата остварен без прибављене сагласности Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање.

Власник ствари, сагласно одредби члана 3 став 1 Закона о основама својинскопрвних односа, има право да ствар држи, да је користи и да њоме располаже, у границама одређеним законом. Одредбом члана 1 став 2 Правилника о располагању непокретности Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање прописано је да о располагању непокретности Фонда одлучује Управни одбор Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, док су одредбама члана 4 истог правилника уређени

облици располагања непокретностима, укључујући и давање у закуп као облик располагања. Непокретности које се не користе у обављању пословних активности, сагласно одредби члана 5 истог правилника, могу се дати у закуп. Такође, одредбом члана 52 Статута Геронтолошког центра Сомбор“ Сомбор уређено је да је за давање у закуп непокретности које су у својини Републичког фонда за пензијско инвалидско осигурање потребна претходно прибављена сагласност власника непокретности.

Откривена неправилност: Геронтолошки центар је остварио приходе по основу давања у закуп непокретности која је у својини Републичког фонда за пензијско инвалидско осигурање за постављање банкомата у износу од 135 хиљада динара без претходно прибављене сагласности надлежног органа Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање као власника непокретности, што није у складу са одредбом члана 3 став 1 Закона о основама својинскопрвних односа, одредбама члана 1 став 2 Правилника о располагању непокретности Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање и одредбом члана 52 Статута Геронтолошког центра „Сомбор“ Сомбор.

Препорука број 11. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да приходе по основу давања у закуп непокретности остварују уз сагласност надлежног органа власника непокретности.

Мешовити и неодређени приходи конто – 745100

Геронтолошки центар је у 2022. години остварио мешовите и неодређене приходе у износу од 66.292 хиљаде динара и то: по основу учешћа корисника, односно сродника у цени услуга у износу од 66.068 хиљада динара и по основу разлике средстава за уплату нето прихода у јавном сектору у износу од 223 хиљаде динара.

Графикон бр.1 - Структура прихода из осталих извора – колона 11 за програмску активност 0005 – Обављање делатности установа социјалне заштите

У поступку ревизије извршен је увид у документацију везану за приходе који су остварени по основу учешћа корисника и сродника у трошковима социјалне заштите.

Приходи од учешћа корисника и сродника у трошковима социјалне заштите

У следећем графикону приказана је структура плаћања услуга социјалне заштите у зависности од социјално – економског статуса корисника у Геронтолошком центру у 2022. години.

Графикон бр.2 : Корисници према начину плаћања смештаја

У поступку ревизије извршен је увид у документацију 20 корисника домског смештаја у РЈ „Дом пензионера“ и 20 корисника домског смештаја у РЈ „Дом за негу и стара лица“. Извршен је увид у: захтеве корисника за остваривање права на смештај у установу социјалне заштите, решења надлежног центра за социјални рад о остваривању права на смештај корисника у установу социјалне заштите, уговоре о коришћењу и плаћању домског смештаја и доказе о уплати корисника за сваки месец појединачно.

У РЈ „Дом пензионера“ у 2022. години, на основу достављене евиденције корисника, услуге домског смештаја користило је 133 лица. Карактеристично за ове кориснике јесте то да су трошкове домског смештаја сносили у целости из средстава корисника, односно њихових сродника. У оквиру овог организационог дела Геронтолошког центра, смештајне јединице су већег нивоа комфора и класификоване као једнособне гарсоњере, двособни апартмани, двокреветне гарсоњере и трокреветне собе. У РЈ „Дом за негу и стара лица“, на основу достављене евиденције корисника, услуге домског смештаја користило је 143 лица. У оквиру овог организационог дела Геронтолошког центра, смештајне јединице су мањег нивоа комфора и нису категоризовани као апартмани и гарсоњере. Карактеристично за ове кориснике јесте то да су трошкови домског смештаја, за већи број корисника, плаћани у целости или делимично из буџета Републике Србије.

На основу достављене документације је утврђено да Геронтолошки центар није закључивао уговоре са корисницима, односно сродницима корисника у случајевима када су трошкови услуге смештаја делимично финансирају из буџета Републике Србије.

Одредбом члана 22 Закона о социјалној заштити уређено је да се средства за обављање делатности социјалне заштите обезбеђују у буџету Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, као и вршењем делатности установе социјалне заштите.

Одредбама члана 72 став 1 Закона о социјалној заштити уређено је да плаћање услуга социјалне заштите, у зависности од социјално – економског статуса корисника може бити:

- у целости из средстава корисника;
- уз делимично учешће корисника, његовог сродника, трећег лица или буџета Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе и
- у целости из буџета Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

Одредбом члана 72 став 7 Закона о социјалној заштити прописано је да се са корисницима, односно сродницима корисника закључује уговор о плаћању услуга у складу са подацима садржаним у упуту за коришћење услуге и изјавама датим од стране сродника.

Откривена неправилност: Геронтолошки центар није закључивао уговоре о плаћању услуге са корисницима услуга, односно њиховим сродницима када су трошкови услуге домског смештаја делимично финансирани из буџета Републике Србије што није у складу са чланом 72 став 7 Закона о социјалној заштити.

Препорука број 12. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да са корисницима, односно њиховим сродницима закључују уговоре о коришћењу услуге смештаја и у случајевима када се трошкови смештаја делимично финансирају из буџета Републике Србије.

Евиденција по корисницима

Увидом у документацију утврђено је да је на дан 31.12.2022. године, Геронтолошки центар имао 198 корисника. Корисници су према функционалној зависности и степену подршке подељени у две јединице:

1. Радна јединица „Дом пензионера“,
2. Радна јединица „Дом за негу и стара лица“,

Чланом 23 Закона о социјалној заштити прописано је да се о корисницима, правима која су остварили и услугама које су им пружене води евиденција. Геронтолошки центар води матичну књигу корисника по радним јединицама у којој су наведени општи подаци о кориснику, датум и разлог доласка у Геронтолошки центар, податак о томе ко сноси трошкове смештаја као и датум и разлог одласка из Геронтолошког центра.

Директор Геронтолошког центра је донео Процедуру о пријему, категоризацији, премештају и отпусту корисника Геронтолошког центра „Сомбор“ Сомбор²⁷ којом је ближе уредио услове и начин пријема корисника, категоризацију/одређивање степена подршке кориснику, премештај и престанак коришћења услуга смештаја корисника у оквиру Геронтолошког центра.

По пријему корисника у Геронтолошки центар формира се лични досије корисника. За узорковане кориснике достављени су досијеи у којима се налазе захтеви корисника за остваривање права на смештај, решења надлежног центра за социјални

²⁷ Број 1135/2022 од 5.10.2022. године

рад, уговори и остала документација везана за пријем и праћење стања корисника у Геронтолошком центру.

Цене услуга домског смештаја Геронтолошког центра

Цене услуга домског смештаја утврђене су Решењем о ценама услуга установа социјалне заштите²⁸ Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Наведено решење донето је на основу члана 210 Закона о социјалној заштити а у складу са Правилником о критеријумима и мерилима за утврђивање цена услуга у области социјалне заштите које финансира Република. Тачком 1. подтачком 36. Решења о ценама услуга установа социјалне заштите одређене су цене смештаја у Геронтолошком центру Сомбор за обе радне јединице. У следећем табеларном прегледу приказане су цене услуга Геронтолошког центра одређене Решењем о ценама услуга установа социјалне заштите из 2020. године.

Табела број 11: Цене услуга Геронтолошког центра одређене Решењем ресорног Министарства

Редни број	Назив и шифра установе и радне јединице, општина/град, категорија корисника и шифра категорије смештаја	Месечна цена услуга у динарима	Дневна цена услуга у динарима
1	2	3	4
36.	ГЕРОНТОЛОШКИ ЦЕНТАР СОМБОР (22800)		
36.1	РЈ Дом пензионера (22810)		
	- независни корисници (200-209)	25.608,00	826,10
	- полузависни корисници (210-219,299)	27.074,00	873,40
	- зависни корисници (220-229)	36.411,00	1174,50
36.2	РЈ Дом за негу (22810)		
	- независни корисници (200-209)	20.752,00	669,40
	- полузависни корисници (210-219,299)	25.863,00	834,30
	- зависни корисници (220-229)	35.830,00	1155,80

У тачки 2 истог решења, сагласно одредбама члана 4 став 2 Правилника о критеријумима и мерилима за утврђивање цена услуга у области социјалне заштите које финансира Република, одређено је да се цене услуге смештаја увећавају:

а) за 50% ако су корисници смештени у једнокреветним гарсоњерама и једнокреветним апартманима;

б) за 45% ако су корисници смештени у двособним апартманима са једнокреветним собама;

в) за 35% ако су корисници смештени у ду двокреветним гарсоњерама и двокреветним апартманима;

г) за 30% ако су корисници смештени у двособним апартманима са двокреветним собама;

д) за 20% ако су корисници смештени у једнокреветним собама.

²⁸ Број 401-00-775/2020-09 од 25. јуна 2020. године

У поступку ревизије предочене су Цене услуга смештаја корисника Геронтолошког центра „Сомбор“ од 1. марта 2019. године – допуна ценовника. Акт о ценама услуга потписао је директор Геронтолошког центра. Цене услуга су утврђене на основу решења Министарства рада, запошљавања и социјалне политике Републике Србије бр.338-00-00012/2015-09 од 1. октобра 2015. године и Одлуке Управног одбора Центра од 28. фебруара 2019. године. Управни одбор је на 11 седници Управног одбора Геронтолошког центра, одржане дана 28. фебруара 2019. године, донео Одлуку да се двособни апартмани у радној јединици „Дом пензионера“ претворе у трокреветне собе, позивајући се на Решење Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у коме је Геронтолошки центар добио ограничену лиценцу број 456 и у коме је капацитет радне јединице „Дом пензионера“ одређен за 167 корисника. У тачки 2 неведене Одлуке задужује се финансијска служба Геронтолошког центра да усклади ценовник услуга смештаја корисника са овом Одлуком.

Ценом услуга смештаја корисника Геронтолошког центра „Сомбор“ од 1. марта 2019. године – допуна ценовника, одређене су цене услуге домског смештаја за обе радне јединице Геронтолошког центра. Цене услуге домског смештаја у РЈ „Дом пензионера“ одређене су имајући у виду функционалну зависност корисника (независни, полузависни, зависни корисници) и категорију смештајне јединице (једнокреветна гарсоњера, двособни апартман, двокреветна гарсоњера, трокреветне собе). Цене услуге домског смештаја у РЈ „Дом за негу и стара лица“ одређене су с обзиром на степен функционалне зависности корисника (независни, полузависни, зависни корисници). Цена услуга домског смештаја дат је у наредном табеларном приказу.

Табела број 12: Цене услуга смештаја корисника Геронтолошког центра „Сомбор“ од 1.3.2019. године

РАДНА ЈЕДИНИЦА „ДОМ ПЕНЗИОНЕРА“			
НЕЗАВИСНИ КОРИСНИЦИ		месечно	дневно
- једнокреветна гарсоњера (са 50%)	131-203	38.412,00	1.239,10
- двособни апартман (са 45%)	131-241	37.132,00	1.197,80
- двокреветна гарсоњера (са 35%)	131-204	34.571,00	1.115,20
- трокреветна соба	131-208	33.290,00	1.073,90
ПОЛУЗАВИСНИ КОРИСНИЦИ			
- једнокреветна гарсоњера (са 50%)	131-213	40.611,00	1.310,00
- двособни апартман (са 45%)	132-241	39.257,00	1.266,40
- двокреветна гарсоњера (са 35%)	132-214	36.550,00	1.179,00
- трокреветна соба	132-218	35.196,00	1.135,40
ЗАВИСНИ КОРИСНИЦИ			
- једнокреветна гарсоњера (са 50%)	133-223	54.617,00	1.761,80
- двособни апартман (са 45%)	133-241	52.796,00	1.703,10
- двокреветна гарсоњера (са 35%)	133-224	49.155,00	1.585,60
- трокреветна соба	133-228	47.334,00	1.526,90
РАДНА ЈЕДИНИЦА „ДОМ ЗА НЕГУ И СТАРА ЛИЦА“			
Независни корисници	131-208	20.752,00	669,40
Полузависни корисници	132-218	25.863,00	834,30
Зависни корисници	133-229	35.830,00	1.155,80

У поступку ревизије утврђено је да су Ценом услуга смештаја корисника Геронтолошког центра „Сомбор“ од 1. марта 2019. године – допуна ценовника утврђене

цене и трокреветних соба за све нивое функционалне зависности корисника, с тим да Решењем о ценама услуга установа социјалне заштите није утврђена цена услуга домског смештаја у трокреветним собама као врсти смештајне јединице.

Одговорна лица Геронтолошког центра су у писаном изјашњењу у форми Информације о начину формирања цена услуга за 2022. годину²⁹ навели да су трокреветне собе у радној јединици „Дом пензионера“ оформљене претварањем четири постојећа двособна апартмана у трокреветне собе додавањем још једног лежаја. Надаље, у наведеној информацији истакнуто је да у тачки 2. Решења о ценама услуга установа социјалне заштите није утврђено увећање цена за смештај у трокреветним собама, те да је из тог разлога цена смештаја у трокреветним собама формирана аналогном применом одредбе подтачке г) којом је уређено да се цене услуга смештаја у двособним апартманима са двокреветним собама увећава за 30%.

У наредном табеларном прегледу дат је приказ броја корисника смештаја у трокреветним собама по степену функционалне зависности, цена услуге домског смештаја по којој је вршен обрачун корисницима, цена услуга из Решења о ценама услуга установа социјалне заштите за Геронтолошки центар према степену функционалне зависности корисника.

Табела број 13: Разлика цена услуга домског смештаја по Ценовнику установе и цене услуга из Решења о ценама услуга установа социјалне заштите.

(у динарима)

Степен функционалне зависности	Број корисника који су смештени у четири трокреветне собе	Цена услуге домског смештаја по Ценовнику установе	Цена услуга из Решења о ценама услуга установа социјалне заштите за Геронтолошки центар према степену функционалне зависности	Разлика цена услуга домског смештаја по којој је вршен обрачун корисницима и цене услуга из Решења о ценама услуга установа социјалне заштите
1	2	3	4	5 (3-4)
Зависни корисници	12	47.334,00	36.411,00	10.923,00
Укупан износ за 12 месеци у 2022. години за 12 корисника смештених у четири трокреветне собе:				1.572.912,00

Одредбом члана 210. став 3 Закона о социјалној заштити прописано је да цену услуга социјалне заштите која се финансирају из буџета Републике Србије одређује министар надлежан за послове социјалне заштите.

Сагласно одредбама члана 4 Правилника о критеријумима и мерилима за утврђивање цена услуга у области социјалне заштите које финансира Република уређено је формирање цена у установама социјалне заштите које се баве услугама смештаја, као и начин увећања тих цена.

Чланом 57 став 1 Закона о социјалној заштити уређено је да ближе услове и стандарде за пружање и остваривање услуга социјалне заштите прописује министар

²⁹ Број 977/2023 од 27.9.2023. године

надлежан за социјалну заштиту. Правилником о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите (у даљем тексту: Правилник о стандардима) прописују се ближи услови и стандарди за пружање свих услуга социјалне заштите. Чланом 3 став 2 Правилника о стандардима одређени су минимални стандарди који представљају основне захтеве који се морају испунити како би се пружале услуге социјалне заштите. Минимални стандарди се састоје од минималних структуралних стандарда, којим се утврђују инфраструктурни, организациони и кадровски услови за пружање услуга и минималних функционалних стандарда, којим се утврђују вредносне, квантитативне и квалитативне димензије стручних поступака. Одредбама члана 4 наведеног Правилника о стандардима уређени су заједнички и посебни минимални структурални и функционални стандарди. Заједнички, минимални, структурални и функционални стандарди представљају захтеве који се морају испунити независно од корисничких група, док посебни минимални, структурални, функционални стандарди представљају специфичне захтеве у оквиру одређене групе услуга или конкретне услуге.

Одредбама члана 34 ст. 3, 4 и 5 Правилника о стандардима је уређен смештај корисника као и заједнички минимални структурални стандард за услуге домског, смештаја. Сагласно тим одредбама да је простор у спаваоницама прилагођен потребама корисника, да једнокреветне спаваонице треба да имају површину најмање 10 m² и да простор у вишекреветним спаваоницама треба да има најмање 5 m² по кориснику. Одредбама члана 42 Правилника о стандардима уређени су посебни минимални структурални стандарди за домски смештај који се односи на смештај корисника. Сагласно овим одредбама у једној спаваоници највише се могу сместити четири корисника. У Правилнику о стандардима нису садржане одредбе о заједничким или посебним минималним структуралним стандардима којима се врши категоризација смештајних јединица у установама за домски смештај (једнокреветна гарсоњера; једнокреветни апартмани; двособни апартмани са једнокреветним собама; двокреветне гарсоњере; двокреветни апартмани; двособни апартмани са двокреветним собама; и једнокреветне собе), за које се врши увећавање цене услуге смештаја услед вишег комфора и нивоа услуга. Такође, одредбама Правилника о критеријумима и мерилима за утврђивање цена услуга у области социјалне заштите које финансира Република, којим се уређује увећање цена услуга по смештајним јединицама високог стандарда, није ближе дефинисана структура напред наведених облика смештајних јединица.

Ступањем на снагу Правилника о стандардима, сагласно одредби члана 107, између осталог, престао је да важи Правилник о ближим условима за почетак рада и обављање делатности и нормативима и стандардима за обављање делатности установа социјалне заштите за смештај пензионера и других старих лица³⁰ у коме су одредбама чланова 4 и 4а уређени критеријуми у погледу категоризације смештајних јединица (једнокреветна соба; двокреветна соба; вишекреветна соба; капацитети високог стандарда: апартман; гарсоњера, двособна стамбена целина, једнокреветна соба, соба са стационарни смештај високог стандарда).

Одредбама члана 32 Статута Геронтолошког центра „Сомбор“ уређене су надлежности Управног одбора као органа управљања. Управни одбор, сагласно одредби тачке 1) овог члана, између осталог утврђује пословну политику установе.

³⁰ „Службени гласник РС“ број 44/93, 60/93, 73/02, 66/03, 102/04, 76/05 и 34/09

Скретање пажње:

Правилником о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите нису ближе прописани заједнички или посебни минимални структурални стандарди за категоризацију смештајних јединица високог стандарда у установама домског смештаја, за које се врши увећавање цене услуге смештаја. Пошто се утврде заједнички или посебни минимални структурални стандарди за категоризацију смештајних јединица високог стандарда, потребно је извршити постојећу прекатегоризацију смештајних јединица у свим установама домског смештаја за одрасла лица.

Откривена неправилност: Акт „Цене услуга смештаја корисника Геронтолошког центра „Сомбор“ од 1. марта 2019. године – допуна ценовника“, којом су утврђене цене на основу Решења о ценама услуга установа социјалне заштите бр. 401-00-775/2020-09 од 25. јуна 2020. године Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, донео је директор Геронтолошког центра, што није у складу са одредбом члана 32 став 1 Статута Геронтолошког центра Сомбор.

Препорука број 13. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да цену услуга домског смештаја утврђује Управни одбор као орган управљања у чијој надлежности је утврђивање пословне политике установе.

Откривена неправилност: Геронтолошки центар је остварио приходе на основу цене услуга домског смештаја у трокреветним собама у вишем износу од најмање 1.573 хиљада динара с обзиром на то да у Решењу о ценама услуга установа социјалне заштите број 401-00-775/2020-09 од 25. јуна 2020. године није одређено увећање цена домског смештаја за трокреветне собе као облик смештајних јединица, што није у складу са одредбом члана 210. став 3 Закона о социјалној заштити и одредбама члана 4 став 3 Правилника о критеријумима и мерилима за утврђивање цена услуга у области социјалне заштите које финансира Република.

Препорука број 14. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да цене услуга смештаја утврђују у складу са решењем којим министар надлежан за послове социјалне политике одређује цене услуга установа социјалне заштите.

3.2.1.3 Трансфери између буџетских корисника на истом нивоу - konto 780000

Геронтолошки центар је у Извештају о извршењу буџета 0902-0005 у периоду од 1. 1. 2022. до 31. 12. 2022. године – Образац 5 (ОП 5099) исказао остварене приходе од трансфера између буџетских корисника на истом нивоу у износу од 33.499 хиљада динара. Приходи су остварени од Републичког фонда за здравствено осигурање (у даљем тексту РФЗО) и Националне службе за запошљавање (у даљем тексту НСЗ).

Табела број 14: Преглед структуре konto - 780000 – Трансфери између буџетских корисника на истом нивоу

<i>(у хиљадама динара)</i>		
Кonto	Опис	Износ
781111	Трансфери између буџетских корисника на истом нивоу – НСЗ	433
781111	Трансфери између буџетских корисника на истом нивоу – РФЗО	33.066
780000	Трансфери између буџетских корисника на истом нивоу	33.499

У поступку ревизије извршен је увид у документацију везану за приходе који су остварени трансферима од НСЗ и РФЗО.

Приходи од Националне службе за запошљавање

Геронтолошки центар је остварио приходе од НСЗ у износу од 433 хиљада динара, на основу Уговора о спровођењу јавног рада за особе са инвалидитетом број 2672022/07 од 28. априла 2022. године.

У поступку ревизије је извршен увид у узорковану документацију на основу које су остварени приходи од НСЗ и то: Одлуку о одобравању средстава за спровођење јавног рада за особе са инвалидитетом³¹, Уговор о спровођењу јавног рада за особе са инвалидитетом, уговоре о обављању привремених и повремених послова и изводе евиденционих рачуна.

Налаз: Приходи из трансфера између буџетских корисника на истом нивоу од Националне службе за запошљавање остварени су у складу са закљученим уговором.

Приходи од Републичког фонда за здравствено осигурање

Геронтолошки центар је остварио приходе од РФЗО у износу од 33.066 хиљада динара на основу Уговора о пружању и финансирању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања за 2022. годину³².

У поступку ревизије је извршен увид у узорковану документацију на основу које је остварен приход трансферима од РФЗО и то: План остваривања здравствене заштите корисника Геронтолошког центра „Сомбор“ за 2022. годину³³, који је у функцији понуде закључивања уговора; Уговор о пружању и финансирању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања за 2022. годину; испостављене фактуре за месец април, мај и јун са пратећом документацијом и изводе евиденционих рачуна.

Геронтошки центар је са РФЗО закључио уговор о пружању и финансирању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања за 2022. годину (у даљем тексту: Уговор са РФЗО-ом) на основу достављеног Плана остваривања здравствене заштите корисника Геронтолошког центра „Сомбор“ за 2022. годину која садржи број осигураних лица смештених у установи социјалне заштите, број и структуру медицинског кадра који пружа здравствене услуге осигураним лицима, врсту и број здравствених услуга на годишњем нивоу, врсту, количину (по јединици мере) и вредност ампулираних лекова у складу са Листом лекова и санитетског и медицинског потрошног материјала који се користе у лечењу осигураних лица на примарном нову здравствене заштите. У наредној табели дат је преглед података из Плана остваривања здравствене заштите корисника Геронтолошког центра „Сомбор“ за 2022. годину на основу којег је закључен уговор са РФЗО-ом.

Табела број 15: Преглед података из Плана остваривања здравствене заштите корисника Геронтолошког центра „Сомбор“ за 2022. годину за закључење уговора са Републичким фондом за здравствено осигурање

³¹ Број 1908-10170-152022 од 05. априла 2022. године

³² Број 58/2021 од 25. јануара 2022. године

³³ Број 38/2021 од 14. јануара 2022. године

Извештај о ревизији правилности пословања Геронтолошког центра „Сомбор“, Сомбор у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова у 2021. и 2022. години и остваривање и распоред прихода у 2022. години

Број осигураних лица	Медицински Кадар	Услуге	Лекови (у хиљадама динара)	Санитетски и потрошни материјал (у хиљадама динара)
1	2	3	4	5
184	30,2	56.817	332	705

Број и структура медицинског кадра који пружа услуге осигураним лицима из Плана остваривања здравствене заштите корисника Геронтолошког центра „Сомбор“ за 2022. годину приказан је у наредној табели.

Табела број 16: Преглед структуре медицинског кадра Геронтолошког центра чије се плате финансирају из средстава Републичког фонда за здравствено осигурање

Редни број	Структура кадра	Број нормираних радника по структури занимања	Стање броја медицинских радника по структури занимања			
			Неодређено	Одређено	Уговор о радном ангажовању	Укупно
1	2	3	4	5	6	7=4+5+6
1.	Лекар опште медицине	1	-	-	-	0
2.	Лекар специјалиста	1	-	-	1,2	1,2*
3.	Медицинска сестра/техничар	21	21	5	-	26
4.	Физиотерапеут	3	3	-	-	3
Укупно:		26	24	5	1,2	30,2

*4 лекара специјалиста, ангажовани уговорима о допунском раду до нивоа 1/3 пуног радног времена

У поступку ревизије је утврђено да је Геронтолошки центар обезбедио услугу опште здравствене заштите корисницима Геронтолошког центра са три специјалиста опште медицине запослених у Дому здравља „др Ђорђе Лазић“ Сомбор. Услуга је обезбеђена на основу Уговора о пословно-техничкој сарадњи закљученог између Геронтолошког центра и Дома здравља „др Ђорђе Лазић“, како је то описано у делу 1.1.1.1 *Власничка структура непокретности у којима Геронтолошки центар обавља делатност социјалне услуге домског смештаја.*

Одредбама члана 59 Закона о социјалној заштити прописано је да се средства за финансирање здравствених радника и других трошкова здравствене заштите у домовима за смештај чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина односно јединица локалне самоуправе обезбеђују у буџету Републике Србије, аутономне покрајине односно јединице локалне самоуправе, као и код Републичког фонда за здравствено осигурање, у складу са законом и другим прописом.

Одредбама члана 75 Правилника о уговарању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са даваоцима здравствених услуга за 2022. годину³⁴ уређено је да се установи социјалне заштите утврђује накнада у укупном износу, на годишњем нивоу, која садржи средства за плате за нормирани медицински кадар, средства за накнаду по основу уговора о радном ангажовању у случајевима када недостатак нормираног медицинског кадра није могуће обезбедити заснивањем радног односа и средства за лекове и санитетски и медицински потрошни материјал. Установи социјалне заштите средства за плате утврђују се сходно члану 13 Правилника о уговарању, за број

³⁴ „Службени гласник РС“, бр. 133/21, 46/22, 130/22 и 143/22.

и структуру здравствених радника који пружају услуге из обавезног здравственог осигурања, са стањем 1. децембра 2021. године, највише за број и структуру утврђене нормативом кадра, а средства по основу уговора о радном ангажовању из става 1. овог члана, у висини цене рада одговарајућег профила здравственог радника у складу са важећим прописима.

Налаз: Приходи из трансфера између буџетских корисника на истом нивоу од Републичког фонда за здравствено осигурање остварени су у складу са закљученим уговором.

3.2.1.4 Приходи из буџета - конто 790000

Геронтолошки центар је у Извештају о извршењу буџета 0902-0005 у периоду од 1. 1. 2022. до 31. 12. 2022. године – Образац 5 (ОП 5103) исказао остварене приходе из буџета Републике Србије у износу од 43.158 хиљада динара по основу обављања делатности установа социјалне заштите. Остварени приходи из буџета Републике Србије су дати у наредном табеларном прегледу.

Табела број 17: Преглед структуре конто - 790000 – Приходи из буџета Републике Србије

(у хиљадама динара)		
Конто	Опис	Износ
790000	Приходи из буџета Републике Србије	43.158

Одредбама члана 72 став 1 Закона о социјалној заштити прописано је да у зависности од социјално-економског статуса корисника, плаћање услуге социјалне заштите, па тиме и услуге домског смештаја, може бити: у целости из средстава корисника, његовог сродника или трећег лица; уз делимично учешће корисника, његовог сродника, трећег лица или буџета Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе; у целости из буџета Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

Суштина оваквог законског решења јесте да се финансирање услуге домског смештаја најпре врши плаћањем цене услуге домског смештаја из средстава корисника, његових сродника или трећег лица, а тек потом уз делимично учешће или у целости из буџета Републике Србије. О томе ко ће вршити плаћање услуге домског смештаја, сагласно одредбама члана 68 став 1 и члана 214 став 1 Закона о социјалној заштити, одлучује месно надлежни центар за социјални рад.

У поступку ревизије, на одабраном узорку проверена је усаглашеност података о корисницима услуге домског смештаја са подацима из решења месно надлежних центара за социјални рад. Подаци о корисницима који се воде у Геронтолошком центру усаглашени су са подацима из решења центара за социјални рад. Месно надлежни центар за социјални рад решење о смештају доставља и министарству надлежном за послове социјалне заштите. Ова решења представљају правни основ, сагласно одредби члана 206 став 1 тачка 7) Закона о социјалној заштити, за обезбеђење дела средстава за финансирање услуге домског смештаја у буџету Републике Србије.

Министарство надлежно за послове социјалне заштите донело је Директиву³⁵, којом су између осталог уређене међусобне обавезе и одговорности министарства и

³⁵ Број 110-00-18/2018-01 од 19.1.2018.

установа социјалне заштите у вези са извршењем буџета, којом је ближе уређено да се износ средстава по основу услуга смештаја у установу социјалне заштите утврђује обрачуном у организационој јединици надлежној за обрачун и аутоматску обраду података на основу правно релевантне документације.

У поступку ревизије извршен је увид у документацију (тзв. листинге) које министарство надлежно за послове социјалне заштите доставља Геронтолошком центру, а која представља основ за обезбеђивање средстава из буџета Републике Србије. Листинг садржи списак корисника који су користили услуге смештаја у установи у месецу за који се листинг доставља, личне податке корисника, податке о утврђеној цени смештаја, податке о износу средстава за личне потребе (џепарца) на који корисник има право, као и детаљне податке о начину плаћања услуге смештаја (плаћање из пензије, учешће сродника, остали приходи, умањења, буџет Републике Србије) и др.

У поступку ревизију утврђено је да Геронтолошки центар нема усвојену процедуру, односно нема успостављене одговарајуће контролне активности, у делу контроле и провере података које доставља ресорно министарство.

Извршен је увид у листинге за 2022. годину и упоређени су подаци из листинга са подацима из решења надлежног центра за социјални рад о остваривању права на смештај корисника у установу социјалне заштите и са подацима из уговора о коришћењу и плаћању домског смештаја.

Прегледом узорковане документације утврђено је да:

- 1) за три корисника РЈ „Дом пензионера“ нема података у листинзима које министарство надлежно за послове социјалне заштите доставља Геронтолошком центру као и да за четири корисника РЈ „Дом за негу и стара лица“ нема података у листинзима које министарство надлежно за послове социјалне заштите доставља Геронтолошком центру.
- 2) за једног корисника у РЈ „Дом за негу и стара лица“ погрешно исплаћена висина средстава за личне потребе (џепарац). Решењем је кориснику утврђено право на нижи износ у односу на онај који му је исплаћен.
- 3) за једног корисника РЈ „Дом пензионера“ погрешно евидентирана цена услуге смештаја у листинзима у односу на ону која је утврђена уговором са корисником.

Налаз: Приходи из буџета Републике Србије за програмску активност 0005 - Обављање делатности установа социјалне заштите остварени су у складу са апропријацијом одобреном у Закону о буџету Републике Србије за 2022. годину, Расподелом средстава установама социјалне заштите (индиректним корисницима средстава Министарства) по Закону о буџету Републике Србије за 2022. годину и учитаних у Информациони систем за извршење буџета Републике Србије.

Откривена неправилност : Геронтолошки центар нема усвојену процедуру којом је уређен начин и поступак контроле и провере података из листинга које доставља министарство надлежно за послове социјалне заштите, који представљају основ за обезбеђење средстава из буџета Републике Србије, што је за последицу имало непотпуне и нетачне податке о корисницима и износима средстава која се обезбеђују из буџета Републике Србије.

Препорука број 15. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да успоставе и примењују контролне активности у вези са подцима у документацији (листинзи) коју доставља министарство надлежно за послове социјалне заштите и да

према надлежном министарству покрену иницијативу за ажурирање свих података у листинзима.

3.2.2 Програмска активност 0015 – Подришка раду установа социјалне заштите

3.2.2.1. Приходи из буџета - konto 790000

Геронтолошки центар је у Извештају о извршењу буџета 0902-0015 у периоду од 1. 1. 2022. до 31. 12. 2022. године – Образац 5 (ОП 5002) исказао остварене приходе из буџета Републике Србије у износу од 63.070 хиљада динара по основу подршке раду установа социјалне заштите. Остварени приходи из буџета Републике Србије су дати у наредном табеларном прегледу.

Табела број 18: Преглед структуре кonto - 790000 – Приходи из буџета Републике Србије

<i>(у хиљадама динара)</i>		
Кonto	Опис	Износ
790000	Приходи из буџета Републике Србије	63.070

Налаз: Приходи из буџета Републике Србије за програмску активност 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите остварени су у складу са апропријацијом одобреном у у Закону о буџету Републике Србије за 2022. годину, Расподелом средстава установама социјалне заштите (индиректним корисницима средстава Министарства) по Закону о буџету Републике Србије за 2022. годину.

Последице неизмирења обавеза учешћа у трошковима услуга

Увидом у уговоре о коришћењу и плаћању домског смештаја, закључене између Геронтолошког центра и обвезником плаћања, било да је у питању сам корисник односно сродник корисника домског смештаја, утврдили смо да је уговорима, између осталог, регулисано и питање неизмирених обавеза учешћа у трошковима услуга домског смештаја. У случају доцње у плаћању доспелих обавеза, уговорено је да ће Геронтолошки центар зарачунавати законску затезну камату и покретати поступке принудне наплате у складу са законом.

Одговорна лица Геронтолошког центра су у писаном изјашњењу³⁶ навели да је укупно задужење корисника за услуге домског смештаја за обе радне јединице 3.410 хиљада динара. Геронтолошки центар није пред надлежним судом покренуо ниједан поступак за наплату потраживања.

У наредној табели дат је преглед преминулих корисника услуга домског смештаја за које је евидентирано постојање дуга по основу учешћа у трошковима домског смештаја.

Табела број 19: Преминули корисници домског смештаја код којих постоји дуг по основу трошкова домског смештаја

<i>(у динарима)</i>	
Радна јединица „Дом пензионера“	
Датум смрти корисника	Износ дуга

³⁶ Списак корисника- дужника број:1158/2023 од 23.11.2023. године;

*Извештај о ревизији правилности пословања Геронтолошког центра „Сомбор“,
Сомбор у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова у 2021. и 2022. години
и остваривање и распоред прихода у 2022. години*

8.8.2014.	124.722,00
26.6.2016.	434.203,00
22.4.2022.	121.249,00
10.12.2022.	16.918,00
Радна јединица „Дом за негу и стара лица“	
19.8.2007.	142.573,30
31.5.2008.	155.131,60
11.11.2011.	166.942,00
27.12.2011.	135.558,90
4.11.2017.	142.702,04
15.3.2018.	475.857,64
10.2.2020.	350.683,00
Укупан дуг	2.266.540,48

У наредном табеларном приказу дат је преглед корисника домског смештаја који су активни корисници услуге домског смештаја а нису измирили своја доспела дуговања и корисника који више нису смештени у Геронтолошком центру Сомбор.

Табела број 20: Активни корисници услуга домског смештаја који нису измирили своја дуговања и корисници који нису више смештени у Геронтолошком центру и нису измирили своја дуговања.

(у динарима)

Радна јединица „Дом пензионера“	
Дуг два корисника	249.548
Радна јединица „Дом за негу и стара лица“	
Дуг четири корисника	893.544
Укупан дуг	1.143.092,00

Сагласно одредби члана 72 став 7 Закона о социјалној заштити, са корисницима односно сродницима корисника закључује је се уговор о плаћању услуга у складу са подацима садржаним у упуту за коришћење услуге и изјавама датим од стране сродника.

Одредбама члана 215 Закона о социјалној заштити прописано је да ако обвезник учешћа у трошковима домског смештаја корисника упућеног преко центра за социјални рад не врши уплату у складу са уговором, пружалац услуге у року од 30 дана од дана доспелости потраживања покреће поступак за наплату пред надлежним судом. После наплате трошкова по одлуци суда, пружалац услуге дужан је да добијени новчани износ врати у буџет Републике Србије у року од 15 дана од дана наплате. Такође, прописано је да установа издаје упут за коришћење услуге, измењен у делу који се односи на учешће у трошковима смештаја и у року од 30 дана од дана доспелости потраживања доставља га министарству надлежном за социјалну заштиту ради плаћања трошкова услуге из буџета Републике Србије до њихове наплате преко суда.

Откривена неправилност: Геронтолошки центар није покретао пред надлежним судовима поступке за принудну наплату трошкова домског смештаја у износу од 2.266 хиљада динара од корисника који су у међувремену преминули, односно сродника ових лица, што није у складу са одредбом члана 215 став 1 Закона о социјалној заштити.

Препорука број 16. : Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да изврше отпис ненаплативих и застарелих потраживања уколико су за то испуњени законом прописани услови.

Откривена неправилност: Геронтолошки центар није покренуо пред надлежним судовима поступке за принудну наплату трошкова домског смештаја од корисника, односно сродника корисника у износу од 1.143 хиљада динара и није издавао измењен упут у делу који се односи на учешће у трошковима, што није у складу са одредбама члана 215 ст 1 и 5 Закона о социјалној заштити.

Препорука број 17. : Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да покрећу поступке пред надлежним судом за наплату учешћа у трошковима домског смештаја корисника и да министарству надлежном за послове социјалне заштите доставља измењен упут у делу који се односи на учешће у трошковима у складу са одредбама Закона о социјалној заштити.

3.3 Расподела прихода за Програмску активност 0005 – Обављање делатности установа социјалне заштите и Програмску активност 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите

Расподела прихода за обе програмске активности остварених по основу капиталних трансфера од других нивоа власти у корист нивоа Републике из буџета Аутономне Покрајине Војводине, споредне продаје добара и услуга и мешовитих и неодређених прихода (сопствени приходи и приходи од учешћа корисника услуга и њихових сродника у ценама услуге домског смештаја), трансфера између буџетских корисника на истом нивоу (НСЗ и РФЗО) и из буџета Републике Србије дата је у наредним табеларним приказима.

Табела број 21: Преглед расподеле прихода из буџета Аутономне Покрајине Војводине

(у хиљадама динара)

Остварени приходи		Извршени расходи и издаци		
Конто	Износ	Број конта	Назив конта	Износ
733200	15.831	425000	Текуће поправке и одражавање	5.451
		511000	Зграде и грађевински објекти	3.287
		512000	Машине и опрема	2.196
		515000	Нематеријалн имовина	1.198

Налаз: Приходи по основу капиталних трансфера од других нивоа власти у корист нивоа Републике из буџета Аутономне Покрајине Војводине распоређени су за финансирање издатака у складу са наменама одређеним уговорима.

Табела број 22: Преглед расподеле прихода од споредне продаје добара и услуга и мешовитих и неодређених прихода (сопствени приходи и приходи од учешћа у ценама услуге домског смештаја)

(у хиљадама динара)

Остварени приходи		Извршени расходи и издаци		
Конто	Износ	Број конта	Назив конта	Износ
		411000	Плате, додаци и накнаде запослених	39.800
		412000	Социјални доприноси на терет послодавца	6.400
		414000	Социјална давања запосленима	695
		415000	Накнада трошкова за запослене	7.419

*Извештај о ревизији правилности пословања Геронтолошког центра „Сомбор“,
Сомбор у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова у 2021. и 2022. години
и остваривање и распоред прихода у 2022. години*

740000	66.617	416000	Награде запосленима и остали посебни расходи	1.368
		421000	Стални трошкови	2.25
		422000	Трошкови путовања	281
		423000	Услуге по уговору	1.075
		424000	Специјализоване медицинске услуге	1.721
		425000	Текуће поправке и одржавање	1.361
		426000	Материјал	5.263
		482000	Порези, обавезне таксе, казне, пенали и камате	389

Налаз: Приходи од споредне продаје добара и услуга и мешовитих и неодређених прихода насталих по основу учешћа корисника и сродника у трошковима социјалне заштите распоређени су за извршавање расхода у складу са наменама одређеним прописима.

Табела број 23: Преглед расподеле прихода од трансфера између буџетских корисника на истом нивоу (НСЗ и РФЗО)

(у хиљадама динара)

Остварени приходи		Извршени расходи и издаци		
Конто	Износ	Број конта	Назив конта	Износ
780000	33.499	411100	Плате, додаци и накнаде запослених	24.858
		412000	Социјални доприноси на терет послодавца	3.922
		414300	Отпремнине и помоћи	334
		424900	Специјализоване услуге	620

Налаз: Приходи од трансфера између буџетских корисника на истом нивоу насталих трансферима од Националне службе за запошљавање и Републичког фонда за здравствено осигурање распоређени су за финансирање расхода у складу са прописима и уговорима.

Табела број 24: Преглед расподеле прихода из буџета Републике Србије

(у хиљадама динара)

Остварени приходи		Извршени расходи и издаци		
Конто	Износ	Број конта	Назив конта	Износ
79000	106.228	411100	Плате, додаци и накнаде запослених	30.944
		412000	Социјални доприноси на терет послодавца	5.086
		413000	Накнаде у натури	227
		414000	Социјална давања запосленима	1.322
		421000	Стални трошкови	19.930
		425000	Текуће поправке и одржавање	2.309
		426000	Материјал	16.654
		472000	Накнаде за социјалну заштиту из буџета	4.320
		483000	Новчане казне и пенали по решењу судова	5.193
		511000	Зграде и грађевински објекти	10.148
		512000	Машине и опрема	10.095

Налаз: Приходи из буџета Републике Србије за Програмску активност 0005 – Обављање делатности установа социјалне заштите и Програмску активност 0015 – Подршка раду

установа социјалне заштите распоређени су за извршавање расхода и издатака у складу са наменама одређеним прописима.

Геронтолошки центар је у 2022. години у реализацији Програмске активности 0005 – Обављање делатности установа социјалне заштите и Програмске активности 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите расподелом прихода извршио следеће расходе и издатке:

1. расходе за запослене у износу од 122.375 хиљада динара;
2. расходе за коришћење услуга и роба у износу од 56.915 хиљада динара;
3. расходе за социјално осигурање и социјалну заштиту у износу од 4.320 хиљада динара;
4. остале расходе (порези, обавезне таксе, казне, пенали и камате) у износу од 5.582 хиљада динара;
5. издатке за нефинансијску имовину у износу од 26.924 хиљада динара.

У поступку ревизије, на одабраном узорку, за обе програмске активности, извршено је тестирање свих напред наведених расхода и издатака.

3.3.1 Расходи за запослене

Геронтолошки центар је у 2022. години извршио расходе за запослене у укупном износу од 122.375 хиљада динара. Расходи су извршени:

- 1) на терет буџета Републике Србије у износу од 37.579 динара;
- 2) на терет буџета организација за обавезно социјално осигурање у износу од 29.114 хиљада динара;
- 3) из осталих извора (мешовити и неодређени приходи остварени учешћем корисника у ценама услуга социјалне заштите) у износу од 55.682 хиљада динара.

У наредној табели дат је преглед структуре расхода за запослене и извора финансирања ових расхода.

Табела број 25: Преглед структуре расхода за запослене

(у хиљадама динара)					
Кonto	Опис	Расходи на терет буџета Републике Србије	Расходи на терет буџета ООСО	Расходи из осталих извора	Укупно
1	2	3	4	5	6=1+2+3+4+5
411000	Плате, додаци и накнаде запослених	30.944	24.858	39.800	95.602
412000	Социјални доприноси на терет послодавца	5.086	3.922	6.400	15.408
413000	Накнаде у натури	227	-	-	227
414000	Социјална давања запосленима	1.322	334	695	2.351
415000	Накнада трошкова за запослене	-	-	7.419	7.419
416000	Награде запосленима и остали посебни расходи	-	-	1.368	1.368
410000	Расходи за запослене	37.579	29.114	55.682	122.375

У поступку ревизије извршен је увид у програмску апликацију обрачуна плата и рекапитулације обрачуна плата за април, август и новембар 2022. године. У наредној

табели дат је преглед одобреног односно уговореног броја запослених за обављање послова у 2022. годину.

Табела број 26: Преглед броја запослених који се финансирају из буџета Републике Србије, мешовитих и неодређених прихода остварених учешћем корисника у ценама услуга социјалне заштите и средстава РФЗО

Месец исплате	Финансирање из буџета и цене смештаја		Финансирање из средстава РФЗО	
	Одобрено	Исплаћено	Одобрено	Исплаћено
1	5	6	7	8
април	109	95	30,2	27
август	109	94	30,2	24
новембар	109	93	30,2	24

Расходи за плате, додатке и накнаде запослених и социјалне доприносе на терет послодавца из буџета Републике Србије и мешовитих и неодређених прихода остварених учешћем корисника у ценама услуга социјалне заштите

Број извршилаца на пословима пружања услуга социјалног рада утврђен је Решењем Министарства рада и социјалне политике³⁷. Укупно утврђен број извршилаца је 109, а њихове плате се финансирају из буџета Републике Србије (9 запослених) и из цене смештаја (100 запослених). Осим тога, у наведеном решењу садржана је и констатација да се финансирање плата наведених радника врши сразмерно учешћу буџета Републике Србије у укупним приходима које установа остварује по основу цене смештаја, према стварном броју запослених радника и њиховој стручној спреми, највише до утврђеног броја радника према том решењу.

У наставку је дат табеларни приказ радних места чије се плате финансирају из буџета Републике Србије.

Табела број 27: Преглед структуре радника Геронтолошког центра чије се плате финансирају из буџета Републике Србије

Редни број	Радно место	Број радника
1.	Директор	1
2.	Руководилац објекта домског смештаја	2
3.	Социјални радник	2
4.	Психолог	1
5.	Правник	1
6.	Радни терапеут	2
	Укупно	9

Решењем је такође утврђен и број извршилаца у установи чије се плате финансирају из цене смештаја корисника. У табели је дат преглед радних места чије се плате финансирају из цене смештаја корисника.

³⁷ Број: 01/22-09 од 05. октобра 2009. године

Табела број 28: *Преглед структуре радника Геронтолошког центра чије се плате финансирају из цене смештаја корисника*

Редни број	Радно место	Број радника
1.	Неговатељица	30
2.	Главни кувар	2
3.	Кувар – прва смена	3
4.	Кувар – друга смена	2
5.	Помоћни радник у кухињи – прва смена	3
6.	Помоћни радник у кухињи – друга смена	3
7.	Сервирка – прва смена	3
8.	Сервирка – друга смена	3
9.	Пегларка - праља	5
10.	Шивач	1
11.	Берберин - фризер	2
12.	Спремачица	17
13.	Рачуноводствени – финансијски радници	6
14.	Радник набавке и складиштења	4
15.	Административно – технички радници	3
16.	КВ радници на одржавању установе	6
17.	Возач - аутомеханичар	1
18.	Портир	6
Укупно:		100

Расходи за плате, додатке и накнаде запослених и социјалне доприносе на терет послодавца из средстава Републичког фонда за здравствено осигурање

Уговором о пружању и финансирању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања за 2022. годину³⁸, а на основу понуде Геронтолошког центра за закључење уговора са Републичким фондом за здравствено осигурање, утврђен је број медицинског кадра чије се плате финансирају из средстава Републичког фонда за здравствено осигурање

Поступак уговарања пружања и финансирања здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања као и преглед структуре кадра Геронтолошког центра чије се плате финансирају из средстава Републичког фонда за здравствено осигурање је описан у делу 4.2.1.3 Трансфери између буџетских корисника на истом нивоу – конто 780000.

Налаз: Геронтолошки центар је извршио расходе за плате, додатке и накнаде запослених и социјалне доприносе на терет послодавца у оквиру одобрених апропријација учитаних у Информациони систем за извршење буџета Републике Србије и у складу са прописима.

³⁸ Број 58/2021 од 25. јануара 2022. године

Једнократна новчана помоћ од 10.000 динара здравственим радницима и запосленима у установама социјалне заштите

Геронтолошки центар је у 2022. години извршио расходе за једнократну новчану помоћ запосленим здравственим радницима и запосленима у установама социјалне заштите у укупном износу од 1.378 хиљада динара. Влада Републике Србије је донела Закључак³⁹ којим се сагласила да се запосленим здравственим радницима у установама социјалне заштите за смештај корисника чији је оснивач Република Србија односно надлежни орган аутономне покрајине, исплати једнократна новчана помоћ у висини од 10.000 динара по запосленом здравственом раднику, који је донела Влада. Такође, Влада је донела и Закључак⁴⁰ којим се сагласила да се запосленима у установама социјалне заштите чије се радно ангажовање у потпуности или делимично финансира средствима из буџета Републике Србије исплати једнократна новчана помоћ у висини од 10.000 динара по запосленом.

У поступку ревизије извршен је увид у документацију на основу које је вршена исплата једнократне новчане помоћи. Исплата једнократне новчане помоћи је вршена на основу два списка радника, од којих је један списак од 21.2.2022. године а за други списак нисмо могли утврдити датум његовог састављања.

Увидом у документацију за исплату једнократне новчане помоћи, утврдили смо да директор Геронтолошког центра није донео решење којим се утврђује право запосленима на исплату једнократне помоћи.

Одредбама чл. 192 и 193 Закона о раду прописано је да о правима, обавезама и одговорностима запослених у правном лицу одлучује надлежни орган код послодавца, односно лице утврђено законом или општим актом послодавца или лице које они овласте и да се запосленом у писаном облику доставља решење о остваривању права, обавеза и одговорности, са образложењем и поуком о правном леку.

Сагласно одредбом члана 56 став 2 Закона о буџетском прописано је да корисници буџетских средстава преузимају обавезе на основу писаног уговора или другог правног акта, уколико законом није другачије прописано.

Откривена неправилност: Геронтолошки центар је у 2022. години је преузео обавезе и извршио расходе за исплату једнократне помоћи запосленима у износу од 1.378 хиљада динара без доношења решења о остваривању права на солидарну помоћ, што није у складу са одредбама чл. 192 и 193 Закона о раду. Извршавање расхода по основу обавеза преузетих супротно овом пропису није у складу са одредбом члана 56 став 2 Закона о буџетском систему.

Препорука број 18. Препоручује се одговорним лицима Геронтолошког центра да обавезе преузимају на основу писаног уговора или другог правног акта.

3.3.2 Расходи за коришћење услуга и роба

Геронтолошки центар је у 2022. години, извршио расходе за коришћење услуга и роба у укупном износу од 56.915 хиљада динара. Расходи су извршени:

1. на терет буџета Републике Србије у износу од 38.893 хиљада динара;
2. на терет буџета Аутономне Покрајине у износу од 5.450 хиљада динара;

³⁹ 05 Број: 401-202/2022 од 13. јануара 2022. године

⁴⁰ 05 Број: 401-3169/2022 од 14. априла 2022. године

3. на терет буџета организација за обавезно социјално осигурање у износу од 620 хиљада динара;
4. из осталих извора у износу од 11.952 хиљада динара.

Структура расхода за коришћење услуга и роба дата је у наредној табели.

Табела број 29: Структура расхода за коришћење услуга и роба (у хиљадама динара)

Конто	Опис	Расходи на терет буџета Републике Србије	Расходи на терет Аутономне покрајине	Расходи на терет буџета ООСО	Расходи из осталих извора	Укупно
1	2	3		4	5	6=1+2+3+4+5
421000	Стални трошкови	19.930			2.251	22.181
422000	Трошкови путовања				281	281
423000	Услуге по уговору				1.075	1.075
424000	Специјализоване услуге			620	1.721	2.341
425000	Текуће поправке и одражавање	2.309	5.450		1.361	9.120
426000	Материјал	16.654			5.263	21.917
420000	Коришћење услуга и роба	38.893	5.450	620	11.952	56.915

У поступку ревизије извршен је увид у набавке и јавне набавке добара и услуга на основу којих су извршени расходи за коришћење услуга и роба (описано у Прилогу 3 – Набавке добара, услуга и радова).

Налаз: Геронтолошки центар је извршио расходе за коришћење услуга и роба у оквиру одобрених апропријација учитаних у Информациони систем за извршење буџета Републике Србије и у складу са прописима.

3.3.3 Расходи за социјално осигурање и социјалну заштиту

Геронтолошки центар је у 2022. години извршио расходе за социјално осигурање и социјалну заштиту у укупном износу од 4.320 хиљада динара, који се односе на средства за личне потребе корисника домског смештаја (у даљем тексту: џепарац). Расходи за џепарац су у целости финансирани из буџета Републике Србије.

У поступку ревизије извршен је увид у документацију по основу које су вршени расходи за џепарац и то: решења надлежног центра за социјални рад о остваривању права на смештај корисника у установу социјалне заштите којима је за сваког корисника утврђен износ џепарца; листе обрачуна средстава за џепарац и листинге које ресорно министарство доставља месечно Геронтолошком центру.

Управни одбор Геронтолошког центра донео је Правилник о начину исплате и располагања средствима за личне потребе корисника којим је ближе уређен начин исплате средстава за џепарац и начин располагања џепарцем. Чланом 2 овог правилника је уређено да су средства за личне потребе корисника средства којима корисник

самостално располаже и припадају му на основу решења надлежног центра за социјални рад као упутног органа.

Увидом у узоркована решења надлежног центра за социјални рад, за кориснике чија се цена смештаја финансира у целости од корисника, односно њихових сродника и делом из буџета Републике Србије, утврђено је да се кориснику смештаја обезбеђују средства за џепарац у висини 5,5% просечне зараде остварене по запосленом у Републици Србији. О правној регулативи којом се уређује право на џепарац, односно потреби доношења подзаконског акта на основу важећег Закона о социјалној заштити, било је више речи у делу 3.1 Правна регулатива финансирања геронтолошких центара као установа социјалне заштите и корисника јавних средстава.

Сагласно одредби члана 68 став 1 Закона о социјалној заштити, поступак за коришћење услуга социјалне заштите коју обезбеђује Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе спроводи центар за социјални рад. Одлуку о учешћу корисника у трошковима услуге социјалне заштите, сагласно одредбама члана 68 став 1 и члана 214 став 1 Закона о социјалној заштити, доносе месно надлежни центри за социјални рад.

Одредбом члана 8 став 1 Правилника о учешћу сродника у издржавању корисника права у социјалној заштити, донетим на основу раније важећег Закона о социјалној заштити, уређено је да се кориснику без прихода који је смештен у установу социјалне заштите обезбеђују средства за личне потребе у процентуалном износу од просечне зараде остварене по запосленом у Републици у претходном месецу, и то: 5,5% за децу и омладину и 3,5% за одрасла лица. Ставом 2 истог члана уређено је да се корисницима који у смештају учествују личним средствима, обавеза учешћа умањује за износ 5,5% од просечне зараде остварене по запосленом у Републици у претходном месецу.

Скретање пажње:

1. У решењима центара за социјални рад, донетим у поступцима одлучивања о праву на домски смештај одраслих лица као корисника, утврђено је и обезбеђивање средстава за личне потребе (џепарац) у висини од 5,5% просечне зараде у Републици Србији за претходни месец, што није у складу са чланом 8 став 1 тачка 2) Правилника о учешћу сродника у издржавању корисника права у социјалној заштити.
2. У решењима центара за социјални рад, донетим у поступцима одлучивања о праву на домски смештај одраслих лица као корисника који у смештају учествују личним средствима, није извршено умањење обавеза учешћа у трошковима смештаја за износ од 5,5% просечне зараде у Републици Србији за претходни месец, што није у складу са чланом 8 став 2 Правилника о учешћу сродника у издржавању корисника права у социјалној заштити.
3. Приликом доношења акта, на основу овлашћења из чл. 213 и 214 став 3 Закона о социјалној заштити, којим ће се уредити критеријуми и мерила за одређивање учешћа корисника у трошковима услуге социјалне заштите и обезбеђивање средства за личне потребе корисника домског смештаја (џепарца), потребно је на јасан и недвосмислен начин уредити, у зависности од социјално-економског статуса корисника, изворе средстава и начин на који се исплаћују средства за личне потребе корисника домског смештаја (џепарац).

3.3.4. Издаци за нефинансијску имовину

Геронтолошки центар је у 2022. години, извршио издатке за нефинансијску имовину у укупном износу од 26.924 хиљада динара. Издаци су извршени из буџета Аутономне Покрајине Војводине и буџета Републике Србије и то:

1. за зграде и грађевинске објекте у износу од 13.436 хиљада динара;
2. за машине и опрему у износу од 12.290 хиљада динара и
3. за нематеријалну имовину у износу од 1.198 хиљада динара.

У поступку ревизије, на одабраном узорку, извршен је увид у документацију која се односи на извршење издатака (фактуре добављача са прилозима, уговоре о набавци добара и радова).

Налаз: Геронтолошки центар је извршио издатке у оквиру одобрених апропријација учитаних у Информациони систем за извршење буџета Републике Србије и у складу са прописима.